

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

9 Μαρτίου 2017 | ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ | Αρ. Φύλλου **755**

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ.636/2017*

Λήψη απόφασης επί της με αριθμ. πρωτ. 9089/20.12.2016 Εισήγησης Διευθέτησης του εισηγητή Νικολάου Ζευγώλη, σύμφωνα με το άρθρο 25α του ν. 3959/2011 και την υπ' αριθμ. 628/2016 απόφαση της Ολομέλειας της ΕΑ, κατόπιν των προτάσεων Διευθέτησης της 1.12.2016 οκτώ (8) εταιριών με τις επωνυμίες α) «HONDOS CENTER Α.Ε.Ε. ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ», β) «ΑΘΗΝΗ ΧΟΝΤΟΣ Α.Ε.Ε.-ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ», γ) «ΧΟΝΤΟΣ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ Α.Ε.&Β.Ε », δ) «ΘΕΡΜΑΪΚΟΣ ΕΙΔΗ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ Α.Ε.&Β.Ε», ε) «ANSWER Α.Ε.Ε. ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΥ», στ) «STEP Α.Ε.Ε. ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ», ζ) «MAKALDI Α.Ε.Ε. ΕΙΔΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ», η) «ΑΦΟΙ Σ. ΧΟΝΤΟΥ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ Α.Β.Ε.Ε.», με αριθμ. πρωτ. 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665/01.12.2016, αντίστοιχα.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτιρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 10η Ιανουαρίου 2017, ημέρα Τρίτη και ώρα 12:30, με την εξής σύνθεση:

* Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε εννέα (9) επιπλέον εκδόσεις με τα εξής διακριτικά: 1) Προς Δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, 2) Έκδοση για την εταιρία «HONDOS CENTER Α.Ε.Ε. ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ», 3) Έκδοση για την εταιρία «ΑΘΗΝΗ ΧΟΝΤΟΣ Α.Ε.Ε.-ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ», 4) Έκδοση για την εταιρία «ΧΟΝΤΟΣ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ Α.Ε.&Β.Ε.», 5) Έκδοση για την εταιρία «ΘΕΡΜΑΪΚΟΣ ΕΙΔΗ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ Α.Ε.&Β.Ε.», 6) Έκδοση για την εταιρία «ANSWER Α.Ε.Ε. ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΥ», 7) Έκδοση για την εταιρία «STEP Α.Ε.Ε. ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ», 8) Έκδοση για την εταιρία «MAKALDI Α.Ε.Ε. ΕΙΔΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ», 9) Έκδοση για την εταιρία «ΑΦΟΙ Σ. ΧΟΝΤΟΥ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ Α.Β.Ε.Ε.» Από τις εννέα αυτές εκδόσεις έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη […]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (ΦΕΚ 93 Α΄/20.4.2011), όπως ισχύει, και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 54 Β΄/16.1.2013). Όπου ήταν δυνατό τα στοιχεία που παραλείφθηκαν αντικαταστάθηκαν με ενδεικτικά ποσά και αριθμούς ή με γενικές περιγραφές (εντός […]).

Πρόεδρος: Δημήτριος Κυριτσάκης
Μέλη: Δημήτριος Λουκάς (Αντιπρόεδρος)
Βικτωρία Μερτικοπούλου,
Λευκοθέα Ντέκα
Νικόλαος Ζευγώλης (Εισηγητής)
Παναγιώτης Φώτης
Δημήτριος Δανηλάτος, και
Ιωάννης Αυγερινός
Γραμματέας: Ηλιάνα Κούτρα

Θέμα της συνεδρίασης: Λήψη απόφασης επί της με αριθμ. πρωτ. 9089/20.12.2016 Εισήγησης Διευθέτησης του εισηγητή Νικολάου Ζευγώλη, σύμφωνα με το άρθρο 25α του ν. 3959/2011 και την υπ' αριθμ. 628/2016 απόφαση της Ολομέλειας της ΕΑ, κατόπιν των προτάσεων Διευθέτησης της 1.12.2016 οκτώ (8) εταιριών με τις επωνυμίες α) «HONDOS CENTER Α.Ε.Ε. ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ», β) «ΑΘΗΝΗ ΧΟΝΤΟΣ Α.Ε.Ε.-ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ», γ) «ΧΟΝΤΟΣ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ Α.Ε.&Β.Ε.», δ) «ΘΕΡΜΑΪΚΟΣ ΕΙΔΗ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ Α.Ε.&Β.Ε.», ε) «ANSWER Α.Ε.Ε. ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΥ», στ) «STEP Α.Ε.Ε. ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ», ζ) «MAKALDI Α.Ε.Ε. ΕΙΔΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ», η) «ΑΦΟΙ Σ. ΧΟΝΤΟΥ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ Α.Β.Ε.Ε.», με αριθμ. πρωτ. 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665/01.12.2016, αντίστοιχα[1].

Στη συνεδρίαση δεν παραστάθηκαν οι εν θέματι εταιρίες, καθόσον καθεμία από αυτές είχε ήδη υποβάλει Δήλωση Διευθέτησης Διαφοράς[2].

Στην αρχή της συζήτησης, ο Πρόεδρος έδωσε το λόγο στον εισηγητή, Νικόλαο Ζευγώλη, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά την υπ' αριθμ. πρωτ. 9089/20.12.2016 γραπτή εισήγηση επί της κρινόμενης υπόθεσης και πρότεινε, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην Εισήγηση, η ΕΑ να προβεί στην έκδοση οριστικής απόφασης για τη διευθέτηση της διαφοράς κατ' απλοποιημένη διαδικασία[3].

[1] Οι συγκεκριμένες προτάσεις διευθέτησης υποβλήθηκαν αναφορικά με αιτιάσεις που περιέχονται στην υπ' αριθμ. πρωτ. οικ. 3808/1.6.2016 Έκθεση του ίδιου εισηγητή επί της αυτεπάγγελτης έρευνας της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού στη σχετική αγορά καλλυντικών προϊόντων υψηλής ποιότητας και τιμής σε συνέχεια καταγγελιών της εταιρίας «NOTOS COM ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ Α.Ε.Β.Ε» για πιθανή παράβαση των διατάξεων των άρθρων 1 και 2 του ν. 703/1977 (νυν άρθρα 1 και 2 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει).

[2] Με αριθμ. πρωτ. 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821/29.12.2016, κατά σειρά αντίστοιχα.

[3] Κατ' αναλογία με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 27 του ΚΛΔ της ΕΑ. Βλ. παρ. 39 επ. της υπ' αριθμ. 628/2016 απόφασης της ΕΑ.

Στη συνέχεια η Επιτροπή προχώρησε σε διάσκεψη επί της ως άνω υπόθεσης, με τη συμμετοχή του εισηγητή Νικολάου Ζευγώλη, ο οποίος δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία και, αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης προς διευθέτηση υπόθεσης, την Εισήγηση, τις απόψεις που διατυπώθηκαν κατά τη συζήτηση,

σκέφθηκε ως εξής:

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Σε συνέχεια δύο καταγγελιών από την εταιρία NOTOS COM[4], η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού (ΓΔΑ) της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΕΑ) ξεκίνησε αυτεπάγγελτη έρευνα για πιθανή παράβαση των διατάξεων των άρθρων 1, 2 και 2α του ν. 703/1977 (νυν άρθρα 1 και 2 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει) και των άρθρων 81 και 82 ΣυνθΕΚ (νυν 101 και 102 ΣΛΕΕ), σχετικά με ενδεχόμενες αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές χονδρεμπόρων και λιανοπωλητών καλλυντικών υψηλής ποιότητας και τιμής. Πιο συγκεκριμένα, η έρευνα εστιάστηκε στη συμφωνία ανάμεσα στους χονδρεμπόρους καλλυντικών υψηλής ποιότητας και τιμής, η οποία είχε ως αντικείμενο τον έμμεσο καθορισμό των τιμών μεταπώλησης από μέρους των λιανοπωλητών, με τον καθορισμό ενιαίου ύψους εκπτώσεων. Επίσης, εξετάστηκαν οι οριζόντιες και κάθετες συμφωνίες ανάμεσα στις εταιρίες συμφερόντων των αδελφών Χόντου, που οδήγησαν στον καθορισμό τιμών στη σχετική αγορά των καλλυντικών υψηλής ποιότητας και τιμής.

2. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΓΔΑ πραγματοποίησε σειρά μέτρων έρευνας, όπως ενδεικτικά τη διενέργεια επιτόπιων ελέγχων στις εγκαταστάσεις των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων και την αποστολή ερωτηματολογίων για παροχή στοιχείων στα εμπλεκόμενα μέρη, καθώς και σε άλλες επιχειρήσεις.

3. Η με αριθμ. πρωτ. 3808/01.06.2016 Εισήγηση επιδόθηκε στα μέρη την 13η Ιουλίου 2016. Στο σημείο 3 της Πρότασης της εν λόγω Εισήγησης αναφέρονταν τα εξής: «Να επιβληθεί πρόστιμο στις εταιρίες συμφερόντων των αδελφών Χόντου (HONDOS (ΧΟΝΤΟΣ) CENTER (ΣΕΝΤΕΡ) Α.Ε.Ε. ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ, ΑΦΟΙ Σ. ΧΟΝΤΟΥ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ Α.Β.Ε.Ε., ANSWER Α.Ε.Ε. & ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΥ, ΑΘΗΝΗ ΧΟΝΤΟΣ Α.Ε.Ε. ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ, MAKALDI Α.Ε.Ε. & ΕΙΔΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ, ΧΟΝΤΟΣ ΠΑΛΛΑΣ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ Α.Ε., ΧΟΝΤΟΣ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ Α.Ε.&Β.Ε., STEP Α.Ε.Ε. & ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ, ΘΕΡΜΑΪΚΟΣ ΕΙΔΗ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ Α.Ε.&Β.Ε.), αναφορικά με τις ανωτέρω στο σκεπτικό εκτιθέμενες παραβάσεις του άρθρου 1 παρ. 1 ν. 703/1977 και 81 παρ. 1 ΣυνθΕΚ (νυν 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ), και ειδικότερα της αντιανταγωνιστικής οριζόντιας σύμπραξης μεταξύ τους υπολογιζόμενο επί των ετησίων ακαθάριστων εσόδων των ανωτέρω επιχειρήσεων στα προϊόντα της σχετικής αγοράς, που λαμβάνει χώρα η παράβαση, για κάθε έτος της παράβασης αθροιστικά (2003-2006).».

4. Ακολούθως, στις 24.10.2016, οι εν θέματι εταιρίες, ήτοι α) «HONDOS CENTER Α.Ε.Ε. ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ», β) «ΑΘΗΝΗ ΧΟΝΤΟΣ Α.Ε.Ε.-ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ», γ) «ΧΟΝΤΟΣ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ Α.Ε.&Β.Ε.», δ) «ΘΕΡΜΑΪΚΟΣ ΕΙΔΗ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ Α.Ε.&Β.Ε.», ε) «ANSWER Α.Ε.Ε. ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΥ», στ) «STEP Α.Ε.Ε. ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ», ζ) «MAKALDI Α.Ε.Ε. ΕΙΔΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ», η) «ΑΦΟΙ Σ. ΧΟΝΤΟΥ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ Α.Β.Ε.Ε.» κατέθεσαν δια του πληρεξουσίου δικηγόρου Κλεομένη Γιαννίκα στην Επιτροπή Ανταγωνισμού[5] εκδήλωση ενδιαφέροντος διευθέτησης[6] κατά τις κείμενες διατάξεις.

5. Στη συνέχεια, στις 03.11.2016, οι εν θέματι εταιρίες, ήτοι α) «HONDOS CENTER Α.Ε.Ε. ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ», β) «ΑΘΗΝΗ ΧΟΝΤΟΣ Α.Ε.Ε.-ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ», γ) «ΧΟΝΤΟΣ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ Α.Ε.&Β.Ε.», δ) «ΘΕΡΜΑΪΚΟΣ ΕΙΔΗ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ Α.Ε.&Β.Ε.», ε) «ANSWER Α.Ε.Ε. ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΥ», στ) «STEP Α.Ε.Ε. ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ», ζ) «MAKALDI Α.Ε.Ε. ΕΙΔΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ», η) «ΑΦΟΙ Σ. ΧΟΝΤΟΥ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ Α.Β.Ε.Ε.», με αίτησή τους[7], κατ’ άρθρο 21 του Κανονισμού Λειτουργίας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, με τη ρητή επιφύλαξή τους, ως προς τη φύση και την έκταση του συνόλου των αποδιδόμενων με την με αρ. πρωτ. 3808/01.06.2016 Εισήγηση σε βάρος τους παραβάσεων, αιτήθηκαν το χωρισμό της υποθέσεώς τους (οριζόντια σύμπραξη μεταξύ λιανεμπόρων / διανομέων) από την αυτοτελώς εξεταζόμενη οριζόντια

[4] Αριθμ. πρωτ. 1126/24.02.2006 και 4559/19.07.2006.

[5] Ημετ. Αριθμ. πρωτ. 524/24.10.2016.

[6] Σε αυτήν ανέφεραν επί λέξει τα εξής: «Αξιότιμοι κύριοι, Επειδή η ταχεία περάτωση της διαδικασίας είναι βαρύνουσας σημασίας για τις εταιρείες μας, προκειμένου να διασφαλίσουμε την επιχειρηματική μας επιβίωση και να διαφυλάξουμε τις πολυάριθμες θέσεις εργασίας (δεδομένου ότι έχουν ήδη κλείσει μερικά από τα καλύτερα καταστήματα της αλυσίδας μας, όπως η Ιπποκράτους, Πατησίων, Νέα Ιωνία, Σίνα, Δάφνη και άλλα, σε όλη την Ελλάδα), και με τη ρητή επιφύλαξη μας ως προς τη φύση και την έκταση του συνόλου των αποδιδόμενων με την Εισήγηση σε βάρος μας παραβάσεων, εκδηλώνουμε με την παρούσα, σύμφωνα με το άρθρο 25α του ν. 3959/2011 και την παρ. 30 της υπ’ αριθμ. 628/2016 αποφάσεως της Ολομέλειας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, το ενδιαφέρον των εταιρειών μας για διερεύνηση της δυνατότητας υπαγωγής στη Διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών, σε σχέση με την υπ’ αριθμ. 3808/01.06.2016 Εισήγηση της Επιτροπής Ανταγωνισμού που αφορά στην αυτεπάγγελτη έρευνα στον τομέα των καλλυντικών προϊόντων επιλεκτικής διανομής.
Με εκτίμηση,
HONDOS CENTER ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΕΕ, ΑΦΟΙ Σ. ΧΟΝΤΟΥ ΑΒΕΕ, ANSWER ΑΕΕ, ΑΘΗΝΗ ΧΟΝΤΟΣ ΑΕ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ, MAKALDI ΑΕΕ, ΧΟΝΤΟΣ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΕΒΕ, STEP ΑΕΕ, ΘΕΡΜΑΪΚΟΣ ΕΙΔΗ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΕΕ».

[7] Ημετ. αριθμ. πρωτ. 541/03.11.2016. Στο σχετικό έγγραφο της ΕΑ προς τις εμπλεκόμενες εταιρίες αναφερόταν ότι «Σε συνέχεια των υπό το ανωτέρω σχετικών εγγράφων που σας έχουν επιδοθεί [εννοούνται α) η από 11.7.2016 επιδοθείσα κλήτευση και β) η υπ’ αριθμ. πρωτ. 3808/1.6.2016 εισήγηση] σας γνωρίζουμε ότι η υπόθεση που αναφέρεται στην υπ’ αριθμ. πρωτ. 3808/1.6.2016 εισήγηση, με απόφαση της Ολομέλειας της Επιτροπής κατά τη συνεδρίαση της, 4.11.2016 (αριθμ. 80), διαχωρίστηκε με βάση το άρθρο 21 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής (ΦΕΚ Β΄/54/16.1.2013), σε ότι αφορά τις αιτιάσεις της ως άνω εισήγησης αναφορικά με τις εταιρίες ΧΟΝΤΟΥ, και ότι ως προς υμάς εξακολουθούν να έχουν ισχύ οι ορισθείσες ημερομηνίες συζήτησης και υποβολής υπομνήματος και προσθήκης».

σύμπραξη μεταξύ χονδρεμπόρων/διανομέων που είχε εισαχθεί ενώπιον της ΕΑ με την ανωτέρω Εισήγηση[8]. Ακολούθως, στις 04.11.2016, η ΕΑ αποφάσισε το διαχωρισμό της υπόθεσης, ενημερώνοντας σχετικά όλα τα εμπλεκόμενα μέρη με βάση την με αριθμ. πρωτ. 3808/01.06.2016 Εισήγηση (μεταξύ των οποίων και την καταγγέλλουσα[9]).

2. ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ - ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

6. Στο άρθρο 25α του ν. 3959/2011[10] προβλέπεται η δυνατότητα της Επιτροπής Ανταγωνισμού («ΕΑ») να θεσπίσει με απόφασή της διαδικασία διευθέτησης διαφορών με τις επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων που εκούσια και με ελεύθερη βούληση παραδέχονται τη συμμετοχή τους σε αποδιδόμενη σε αυτές οριζόντια καρτελική σύμπραξη[11], κατά παράβαση του άρθρου 1 του ν. 3959/2011 ή/και του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ΣΛΕΕ»), καθώς και να ρυθμίσει, εντός της κανονιστικής εμβέλειας που οριοθετείται με το εν λόγω άρθρο, τα εκεί ενδεικτικώς αναφερόμενα ζητήματα, αλλά και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια που συνδέεται με τη διεξαγωγή της διαδικασίας αυτής. Συναφώς, με το άρθρο 14 παρ. 2 περ. ιδ (εε) του ν. 3959/2011[12], παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση στην ΕΑ να καθορίσει με απόφασή της τη διαδικασία και να ρυθμίσει τους όρους και τις προϋποθέσεις της διαδικασίας διευθέτησης διαφορών κατά το άρθρο 25α του ν. 3959/2011.

7. Σκοπός της Διαδικασίας Διευθέτησης Διαφορών είναι η απλοποίηση και επιτάχυνση της διοικητικής διαδικασίας έκδοσης αποφάσεων από την ΕΑ για παραβάσεις του άρθρου 1 του ν. 3959/2011 ή/και του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, καθώς και ο περιορισμός του αριθμού των προσφυγών που ασκούνται κατά των αποφάσεων της ΕΑ ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών[13]. Και τούτο, προκειμένου να παρασχεθεί στην ΕΑ η δυνατότητα να εξετάζει περισσότερες υποθέσεις με τους ίδιους πόρους και με λιγότερη διοικητική επιβάρυνση, να αυξάνει, έτσι, τον αποτρεπτικό χαρακτήρα της δράσης της και να ενισχύει, συγχρόνως, το ενδιαφέρον των πολιτών για την αποτελεσματική και έγκαιρη τιμωρία των παραβατών. Στο πλαίσιο αυτό, στις επιχειρήσεις[14] που συμβάλλουν στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της διοικητικής διαδικασίας ενώπιον της ΕΑ[15] μπορεί να επιβάλλονται μειωμένα πρόστιμα υπό τις ειδικότερες προϋποθέσεις που αναλύονται κατωτέρω[16]. Η συμβολή αυτή λαμβάνει τη μορφή της ειλικρινούς, ανέκκλητης και ανεπιφύλακτης παραδοχής από μέρους της εμπλεκόμενης επιχείρησης της αποδιδόμενης σε αυτή συμμετοχής στην παράβαση και της ευθύνης που συνεπάγεται η συμμετοχή αυτή, καθώς και της παραίτησής της από την άσκηση συγκεκριμένων δικονομικών δικαιωμάτων και δικαιολογεί μείωση του προστίμου που επιβάλλεται από την ΕΑ[17].

[8] Στο παρόν σημείο υπενθυμίζεται ότι στην με αριθμ. πρωτ. 3808/1.6.2016 Έκθεση περιλαμβανόταν και η δεύτερη καταγγελία της NOTOS COM (αρ. πρωτ. 4559/19.7.2006), η οποία αφορούσε παράβαση του άρθρου 2 του ν. 703/1977 (νυν ν. 3959/2011), όπως ισχύει καθώς και του άρθρου 2α του ν. 703/1977, όπως ίσχυε και η οποία δεν αποτελεί αντικειμένο της παρούσας Εισήγησης (βλ. σχετικά Πρακτικό ΕΑ 80, 82). Η εν λόγω καταγγελία στρεφόταν κατά των επιχειρήσεων λιανικής εμπορίας επώνυμων καλλυντικών οι οποίες χρησιμοποιούν το σήμα HONDOS CENTER και στην εν λόγω καταγγελία αναφέρονταν ως εξής: α) «MAKALDI Α.Ε.Ε.» (νυν «MAKALDI Α.Ε.Ε. ΕΙΔΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ»), β) «ΧΟΝΤΟΣ Α.Ε.Ε. ΕΙΔΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ» (νυν «ΑΤΗΝΗ ΧΟΝΤΟΣ Α.Ε.Ε.-ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ»), γ) «ΧΟΝΤΟΣ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ Α.Ε.Β.Ε.» (νυν «ΧΟΝΤΟΣ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ Α.Ε.&Β.Ε.») δ) «ΘΕΡΜΑΪΚΟΣ ΕΙΔΗ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΕΒΕ» (νυν «ΘΕΡΜΑΪΚΟΣ ΕΙΔΗ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ Α.Ε.&Β.Ε.»),ε) «ΧΟΝΤΟΣ Σ. ΑΦΟΙ ΑΒΕΕ» (νυν «ΑΦΟΙ Σ. ΧΟΝΤΟΥ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ Α.Β.Ε.Ε.»), στ) «ΧΟΝΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΕΕ» (νυν «ΧΟΝΤΟΣ ΠΑΛΛΑΣ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ Α.Ε.», ζ) «ANSWER Α.Ε.Ε.» (νυν «ANSWER Α.Ε.Ε. ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΥ», η) «STEP Α.Ε.Ε.» (νυν «STEP Α.Ε.Ε. ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ») και θ) «ROGE ΑΕΕ» (νυν «HONDOS CENTER Α.Ε.Ε. ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ».

[9] Αριθμ. πρωτ. 552/04.11.2016.

[10] Το εν λόγω άρθρο θεσπίστηκε και εισήχθη στον ν. 3959/2011 με το άρθρο 105 του ν. 4389/2016 (ΦΕΚ Α΄ 94 /27.5.2016).

[11] Οι οριζόντιες συμπράξεις (καρτέλ) είναι συμφωνίες ή/και εναρμονισμένες πρακτικές μεταξύ δύο ή περισσοτέρων ανταγωνιστών που αποσκοπούν στον συντονισμό της ανταγωνιστικής τους συμπεριφοράς στην αγορά ή/και στον επηρεασμό της των σχετικών παραμέτρων ανταγωνισμού μέσω πρακτικών, όπως όλως ενδεικτικώς, ο καθορισμός τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων όρων συναλλαγής, οι ποσοστώσεις παραγωγής ή πωλήσεων, η κατανομή των αγορών, περιλαμβανομένης της νόθευσης διαγωνισμών, ο περιορισμός των εισαγωγών ή εξαγωγών ή/και αντι-ανταγωνιστικές ενέργειες σε βάρος άλλων ανταγωνιστών. Οι εν λόγω πρακτικές συγκαταλέγονται μεταξύ των σοβαρότερων παραβιάσεων του άρθρου 1 του ν. 3959/2011 και του άρθρου 101 ΣΛΕΕ. Βλ. απόφαση ΕΑ 526/VI/2011 παρ. 3.

[12] Η περ. ιδ (εε) θεσπίστηκε και εισήχθη στο άρθρο 14 παρ. 2 του ν. 3959/2011 με το άρθρο 105 του ν. 4389/2016 (ΦΕΚ Α΄ 94/27.5.2016).

[13] Βλ. ΓενΔικ T-456/10, Timab κ.α. κατά Επιτροπής, Συλλ. 2015 σελ. 296, σκ. 60.

[14] Εφεξής η αναφορά σε «επιχειρήσεις» περιλαμβάνει και τις «ενώσεις επιχειρήσεων».

[15] Βλ. ΓενΔικ T-456/10, Timab κ.α. κατά Επιτροπής, Συλλ. 2015 σελ. 296, σκ. 65.

[16] Κατά πάγια ενωσιακή νομολογία, μείωση του προστίμου λόγω συνεργασίας κατά τη διοικητική διαδικασία δικαιολογείται εάν η συμπεριφορά της επιχειρήσεως διευκόλυνε την εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής διαπίστωση της παραβάσεως και, ενδεχομένως, την παύση της (βλ. ΔΕΚ C- 297/98 P, SCA Holding κατά Επιτροπής, Συλλ. 2000, σελ. I-10101, σκ. 36, ΔΕΚ C- 328/05 P, SGL Carbon κατά Επιτροπής, Συλλ. 2007, σελ. I-3921, σκ. 83 και ΠΕΚ 311/94, BPB de Eendracht κατά Επιτροπής, Συλλ. 1998, σελ. 11.29, σκ. 325). Μείωση του προστίμου δικαιολογείται επίσης και στην περίπτωση που επιχείρηση συνδράμει την Επιτροπή στην ευκολότερη διαπίστωση του υποστατού της παράβασης, ιδίως με την εκ μέρους της επιχείρησης αναγνώριση της συμμετοχής της στην παράβαση ή με την μη αμφισβήτηση των πραγματικών ισχυρισμών επί των οποίων θεμελιώνεται η παράβαση (βλ.. ΔΕΚ C-298/98 P, Finnboard κατά Επιτροπής, Συλλ. 2000, σελ. I-10157, σκ. 56, 59 και 60, C-57/02 P, Acerinox κατά Επιτροπής, Συλλ. 2005, σελ. 453, σκ. 88). Βλ. επίσης απόφαση ΕΑ 526/VI/2011 παρ. 2 και Ανακοίνωση ΕΑ Κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 9 του ν. 703/1977, παρ. 15.

[17] Η μείωση του προστίμου δικαιολογείται ενόψει της συνεργασίας της εμπλεκόμενης επιχείρησης υπό την παραπάνω έννοια. Η ΕΑ, ως ανεξάρτητη διοικητική αρχή με αποκλειστική

8. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της Διαδικασίας Διευθέτησης Διαφορών οι επιχειρήσεις για τις οποίες διεξάγονται έρευνες για συμμετοχή σε οριζόντια καρτελική σύμπραξη και σε βάρος των οποίων έχουν συλλεχθεί αποδεικτικά στοιχεία και έχει στοιχειοθετηθεί παράβαση του άρθρου 1 του ν. 3959/2011 ή/και του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, αναγνωρίζουν ανεπιφύλακτα τη συμμετοχή τους στην παράβαση και την ευθύνη τους από αυτή και παραιτούνται, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, από το δικαίωμά τους να λάβουν πλήρη πρόσβαση στον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης και από το δικαίωμα προφορικής ακρόασης κατά τη συζήτηση ενώπιον της ΕΑ[18], [19].

9. Στην περίπτωση αυτή, η απόφαση διαπίστωσης παράβασης από την ΕΑ κατά το άρθρο 25α τελευταίο εδάφιο του ν. 3959/2011, σε συνδυασμό με το άρθρο 25 παρ. 1, 2 και 3[20] του ίδιου νόμου, εκδίδεται κατ’ απλοποιημένη διαδικασία, αφού έχουν ληφθεί υπόψη οι ισχυρισμοί, νομικοί και πραγματικοί, και οι θέσεις των εμπλεκομένων επιχειρήσεων, όπως υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της Διαδικασίας Διευθέτησης Διαφορών. Με την ίδια απόφαση, προβλέπεται η επιβολή προστίμου[21] στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, κατά το άρθρο 25 παρ. 1 έως 3 του ν. 3959/2011 και σύμφωνα με την Ανακοίνωση της ΕΑ - Κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων, μειωμένου κατά ποσοστού 15% λόγω υπαγωγής της υπόθεσης στη Διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών[22].

3. ΥΠΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΡΙΝΟΜΕΝΗ ΥΠΟΘΕΣΗ

3.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Εκκίνηση διαδικασίας διευθέτησης

10. Σε συνέχεια της προαναφερθείσας από 24.10.2016 εκδήλωσης ενδιαφέροντος διευθέτησης των εταιριών α) «HONDOS CENTER Α.Ε.Ε. ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ», β) «ΑΘΗΝΗ ΧΟΝΤΟΣ Α.Ε.Ε.-ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ», γ) «ΧΟΝΤΟΣ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ Α.Ε.&Β.Ε.», δ) «ΘΕΡΜΑΪΚΟΣ ΕΙΔΗ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ Α.Ε.&Β.Ε.», ε) «ANSWER Α.Ε.Ε. ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΥ», στ) «STEP Α.Ε.Ε. ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ», ζ) «MAKALDI Α.Ε.Ε. ΕΙΔΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ», η) «ΑΦΟΙ Σ. ΧΟΝΤΟΥ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ Α.Β.Ε.Ε.» για τη διευθέτηση της κρινόμενης υπόθεσης, η ΕΑ αποφάσισε την κίνηση της Διαδικασίας Διευθέτησης Διαφορών στη συγκεκριμένη, διαχωρισθείσα πλέον, υπόθεση[23]. Και τούτο, διότι κρίθηκε ότι η υπό κρίση υπόθεση είναι πρόσφορη και πληροί τα κριτήρια υπαγωγής σε διαδικασία διευθέτησης, όπως αυτά παρατίθενται αναλυτικότερα στην ενότητα II της υπ’ αριθμ. 628/2016 απόφασης της ΕΑ.

11. Στη συνέχεια, η ΕΑ ενημέρωσε τα μέρη με σχετικές κλητεύσεις[24], όρισε ημερομηνία έναρξης των διμερών συσκέψεων με έκαστη επιχείρηση από τις αιτούσες, που κλητεύθηκαν νόμιμα προς τούτο, και ανέβαλε τη συζήτηση της υπόθεσης ως προς την εμπλεκόμενη ΧΟΝΤΟΣ ΠΑΛΛΑΣ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ Α.Ε., η οποία δεν είχε υποβάλει σχετικό αίτημα (κι ως εκ τούτου η παρούσα απόφαση δεν την αφορά).

Διμερείς Συσκέψεις

12. Ακολούθησαν δύο διμερείς συσκέψεις (στις 09.11.2016 και στις 22.11.2016) για τη διευθέτηση της υπόθεσης (ήτοι οριζόντιας σύμπραξης μεταξύ λιανεμπόρων/διανομέων) με κάθε μία από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις. Τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά τη διάρκεια των διμερών συσκέψεων ενημερώθηκαν από την Ολομέλεια της ΕΑ, σχετικά με τα σημαντικότερα στοιχεία της υπόθεσης, δηλαδή κυρίως για τα ελεγχόμενα πραγματικά περιστατικά και το νομικό χαρακτηρισμό τους στο πλαίσιο διαπίστωσης της παράβασης, για τη βαρύτητα και τη διάρκεια της διαπιστωθείσας, με την υπ’ αριθμ. 3808/01.06.2016 Εισήγηση, οριζόντιας σύμπραξης[25], τη συμμετοχή και απόδοση ευθυνών σε κάθε συγκεκριμένη επιχείρηση από τις εμπλεκόμενες και ιδίως στη συντονίστρια[26] εξ αυτών (HONDOS CENTER ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

αρμοδιότητα την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού με την έκδοση εκτελεστών αποφάσεων που υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο, δεν διαπραγματεύεται με τις ελεγχόμενες επιχειρήσεις το ζήτημα της ύπαρξης της παράβασης και της επιβολής της κατάλληλης κύρωσης. Βλ. και Ανακοίνωση Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την διεξαγωγή διαδικασιών διευθέτησης διαφορών ενόψει της έκδοσης αποφάσεων δυνάμει του άρθρου 7 και του άρθρου 23 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου σε περιπτώσεις συμπράξεων, ΕΕ 2008 C 167/1, παρ. 2.

[18] Βλ. άρθρο 14 παρ. 2 Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ Β΄ 117 16.1.2013) (εφεξής ΚΛΔ ΕΑ).

[19] Βλ. αναλυτικά Ανακοίνωση Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την διεξαγωγή διαδικασιών διευθέτησης διαφορών ενόψει της έκδοσης αποφάσεων δυνάμει του άρθρου 7 και του άρθρου 23 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου σε περιπτώσεις συμπράξεων, ΕΕ 2008 C 167/1: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52008XC0702(01)&from=EN.

[20] Η παράγραφος 1 του άρθρου 25 του ν. 3959/2011 προβλέπει τις κυρώσεις, πέραν της επιβολής προστίμου, που δύναται να επιβάλει η ΕΑ σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης των άρθρων 1 και 2 του ίδιου νόμου και 101 και 102 ΣΛΕΕ και οι παράγραφοι 2 και 3 του ίδιου άρθρου προβλέπουν, μεταξύ άλλων, τα κριτήρια υπολογισμού του προστίμου και το ανώτατο όριο αυτού. Οι εν λόγω διατάξεις τυγχάνουν εφαρμογής και σε περίπτωση υπαγωγής μίας υπόθεσης στη Διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών.

[21] Η ΕΑ δύναται στο πλαίσιο της Διαδικασίας Διευθέτησης Διαφορών να επιβάλει κατά τη διακριτική της ευχέρεια και τις λοιπές προβλεπόμενες στο άρθρο 25 παρ. 1 του ν. 3959/2011 κυρώσεις.

[22] Στη Διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών δύναται να υπαχθούν - υπό τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις - και επιχειρήσεις ως προς τις οποίες έχει παραγραφεί η εξουσία της ΕΑ να επιβάλει πρόστιμο, σύμφωνα με το άρθρο 40 του ν. 3959/2011. Και τούτο, προκειμένου ιδίως να επιτυγχάνεται σε μέγιστο βαθμό η επιτάχυνση και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας έκδοσης απόφασης σε συγκεκριμένη υπόθεση, με την αποφυγή έκδοσης δύο αποφάσεων (μία κατά τη Διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών και μίας κατά το άρθρο 25 του ν. 3959/2011 για τις επιχειρήσεις εκείνες ως προς τις οποίες έχει παραγραφεί η εξουσία της ΕΑ να επιβάλει πρόστιμο, σύμφωνα με το άρθρο 40 του ν. 3959/2011) και να διασφαλίζεται η ισότιμη μεταχείριση των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων.

[23] Πρακτικό 80, της 4ης Νοεμβρίου 2016.

[24] Την 4η Νοεμβρίου 2016.

[25] Η οποία προσιδιάζει με καρτέλ, χωρίς ωστόσο να αποτελεί κλασική τέτοια περίπτωση, δεδομένης της δευτέρου βαθμού συγγένειας των εμπλεκομένων προσώπων.

[26] Στην με αριθμ. πρωτ. 3808/01.06.2016 Εισήγηση [παρ. 470], η συγκεκριμένη επιχείρηση αναφέρεται ως «όχημα» για τη μεταξύ των Χόντων συνεργασία. Υπό αυτό το πρίσμα, κατά

ΑΕΕ, εφεξής και «HONDOS CENTER Α.Ε.»), τα κύρια αποδεικτικά στοιχεία στα οποία βασίζονται οι αποδιδόμενες κατά την ανωτέρω Εισήγηση αιτιάσεις, καθώς και τον υπολογισμό του εύρους του ενδεχόμενου προστίμου σε έκαστη από τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις[27].

Υποβολή Πρότασης και Δήλωσης Διευθέτησης

13. Κατόπιν τούτων, οι ενδιαφερόμενες/εμπλεκόμενες εταιρίες, ήτοι α) «HONDOS CENTER ΑΕΕ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ», β) «ΑΘΗΝΗ ΧΟΝΤΟΣ Α.Ε.Ε.-ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ», γ) «ΧΟΝΤΟΣ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΕ&ΒΕ», δ) «ΘΕΡΜΑΪΚΟΣ ΕΙΔΗ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ Α.Ε.&Β.Ε», ε) «ANSWER ΑΕΕ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΥ», στ) «STEP ΑΕΕ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ», ζ) «MAKALDI ΑΕΕ ΕΙΔΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ», η) «ΑΦΟΙ Σ. ΧΟΝΤΟΥ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ ΑΕΒΕ» υπέβαλαν την 01.12.2016 Προτάσεις Διευθέτησης Διαφοράς με αριθμ. πρωτ. 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, αντίστοιχα. Όλες οι προτάσεις (8 συνολικά) είχαν το αυτό περιεχόμενο, με εξαίρεση το ανώτερο ύψους του προτεινόμενου προστίμου που είχε προσδιορισθεί στην Πρόταση κάθε ενδιαφερόμενης επιχείρησης αυτοτελώς. Πιο συγκεκριμένα, σε έκαστη πρόταση αναφέρονται επί λέξει τα εξής:

«Δυνάμει της από 24.10.2016 αιτήσεώς μας, εκδηλώσαμε, σύμφωνα με το άρθρο 25α του ν. 3959/2011 και την παρ. 30 της υπ’ αριθμ. 628/2016 αποφάσεως της Ολομέλειας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, το ενδιαφέρον μας για διερεύνηση της δυνατότητας υπαγωγής στη Διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών, σε σχέση με την υπ’ αριθμ. 3808/01.06.2016 Εισήγηση της Επιτροπής Ανταγωνισμού που αφορά στην αυτεπάγγελτη έρευνα στον τομέα των καλλυντικών προϊόντων επιλεκτικής διανομής.

Κατόπιν των διμερών συσκέψεων που έλαβαν χώρα ενώπιον της Ολομέλειας της Επιτροπής Σας και προς επίτευξη της σκοπούμενης ταχείας περάτωσης της διαδικασίας, η οποία είναι ζωτικής σημασίας για την επιβίωσή μας, προτιθέμεθα στο παρόν πλαίσιο της διευθέτησης να αποδεχθούμε τα κάτωθι:

1) Αποδεχόμαστε ανεπιφυλάκτως την αποδιδόμενη με την ως άνω υπ’ αριθμ. 3808/01.06.2016 Εισήγηση οριζόντια συμφωνία μεταξύ των επιχειρήσεων των αδελφών Χόντου κατά την περίοδο Ιούνιος 2003 - Ιούνιος 2006, με περιεχόμενο τον εξ αντικειμένου περιορισμό του ανταγωνισμού, επικεντρωμένο στη διαμόρφωση του ύψους των τιμών λιανικής πώλησης, κατά τα αναλυόμενα στην Εισήγηση (ιδίως παρ. 535επ.). Η εν λόγω οριζόντια συμφωνία ανάμεσα στους αδελφούς Χόντου είχε ως κύριο αντικείμενο τη θέσπιση ενιαίας πολιτικής για τις τιμές των προϊόντων, τις προωθητικές ενέργειες και τις συμφωνίες με τις προμηθεύτριες εταιρείες, και συνίστατο ως επί το πλείστον στη διαβίβαση προς το δίκτυο τιμοκαταλόγων των προμηθευτών.

2) Σε ό,τι αφορά την εκτίμηση της σοβαρότητας και διάρκειας της παράβασης, προς επιμέτρηση της ποινής, θα πρέπει να συνεκτιμηθούν τα κάτωθι:

• Πρόκειται για ένα άκρως ιδιότυπο, αν όχι πρωτότυπο, σύστημα δικτύου καταστημάτων, το οποίο ακριβώς οφείλεται στα συνδυασμένα χαρακτηριστικά αυτόνομων και μη επιχειρήσεων, λαμβανομένων υπ’ όψιν και των αδερφικών σχέσεων.

• Η εταιρεία HONDOS CENTER ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΕΕ ανήκει στους 5 αδερφούς Χόντου, οι οποίοι μετέχουν και στο ΔΣ αυτής. Η ίδια δε εταιρεία, πέραν της ιδιότητός της ως κυρίας και δικαιοπαρόχου των σημάτων «Hondos Center», εκμεταλλεύεται και αυτή ορισμένα καταστήματα του δικτύου.

• Η αποδιδόμενη κατά την Εισήγηση παράβαση συνίστατο κυρίως στην διαβίβαση προς το δίκτυο τιμοκαταλόγων των προμηθευτών (ποτέ τιμοκαταλόγων συντασσομένων από την Hondos Center), στο μέτρο που οι τελευταίοι περιελάμβαναν και ένδειξη λιανικών τιμών, οι οποίες δεν επισημαίνονταν ρητώς ως ενδεικτικές.

• Περαιτέρω, η εξεταζόμενη οριζόντια συμφωνία αποτελεί per se εξ αντικειμένου παράβαση και είχε διάρκεια 3 έτη.

• Τέλος, δεν μπορεί να αγνοηθεί η σκληρή οικονομική πραγματικότητα που αντιμετωπίζουμε, τόσο σε επίπεδο γενικότερης κατάστασης κρίσης (που έχει οδηγήσει σε συρρίκνωση των τζίρων μας σχεδόν στο μισό, σε συνεχή μείωση της καταναλωτικής ζήτησης, πόσο μάλλον σε καλλυντικά υψηλής τιμής, και φοβούμαστε τον οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο από τυχόν πτώση της εταιρείας μας από την οποία επηρεάζονται αμέσως και εμμέσως πλήθος κοινωνικών ομάδων), όσο και σε επίπεδο δυνατότητας πληρωμής από την εταιρεία μας ενός επαχθούς προστίμου της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Σας υποβάλαμε ήδη τα οικονομικά στοιχεία εκείνα που δείχνουν τα σοβαρά οικονομικά μας προβλήματα, την σοβαρότατη έλλειψη ρευστότητας και τις ανελαστικές υποχρεώσεις που μας πιέζουν κάθε μήνα. Σε αυτά προστίθεται και η διαρκής αγωνία μας για την επιβίωση μίας από τις ελάχιστες πλέον αμιγώς Ελληνικές επιχειρήσεις, οι οποίες παλεύουν να κρατηθούν Ελληνικές και να συνεχίσουν να επενδύουν στην Ελλάδα, προσφέροντας χιλιάδες άμεσες θέσεις εργασίας και στηρίζοντας πολλαπλώς τις τοπικές κοινωνίες.

3) Με βάση τα ανωτέρω, λαμβανομένων υπ’ όψιν των κύκλων εργασιών επιλεκτικής διανομής 2003-2006 και αφαιρουμένων των ενδεδειγμένων μειώσεων λόγω οικονομικής κατάστασης - βιωσιμότητας και λόγω της ειλικρινούς συνεργασίας μας στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, ως ανώτατο ύψος προστίμου για την εταιρεία μας αποδεχόμαστε το ποσό των ευρώ ...., ενόψει και της κεντρικής αναμίξεως της εταιρείας στο πλαίσιο της ως άνω παράβασης.

4) Επιβεβαιώνουμε ότι έχουμε ενημερωθεί επαρκώς σχετικώς με την ως άνω αποδιδόμενη παράβαση και ότι

τις διμερείς συσκέψεις διαπιστώθηκε συναντίληψη μεταξύ της ΕΑ και των εμπλεκομένων επιχειρήσεων αναφορικά και με το ρόλο της «HONDOS CENTER ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΕΕ» (ή άλλως ROGE) ως συντονίστριας του δικτύου.

[27] Ανακοίνωση ΕΑ της 12.05.2006 αναφορικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 9 παρ. 1 περίπτωση στ΄ του ν. 703/1977.

Ανακοίνωση ΕΑ της 17.7.2009 αναφορικά με το εύρος των ακαθάριστων εσόδων από προϊόντα ή υπηρεσίες που καθορίζουν το βασικό ποσό προστίμου σε περίπτωση παράβασης των άρθρων 1, 2 και 2α του ν. 703/1977 και 81, 82 ΣυνθΕΚ.

μας παρασχέθηκε επαρκής δυνατότητα να γνωστοποιήσουμε τους ισχυρισμούς, νομικούς και πραγματικούς, και τις απόψεις μας επί αυτών στο πλαίσιο των διμερών συσκέψεων.

5) Δηλώνουμε ότι παραιτούμαστε από το δικαίωμά μας να λάβουμε περαιτέρω πρόσβαση στο διοικητικό φάκελο της υπόθεσης και από το δικαίωμα προφορικής ακρόασης ενώπιον της Επιτροπής.

6) Δηλώνουμε ότι παραιτούμαστε από κάθε αμφισβήτηση της αρμοδιότητας της Επιτροπής ή/και της εγκυρότητας της διαδικασίας που ακολουθείται για την επιβολή σε βάρος τους προστίμου στο πλαίσιο της Διαδικασίας Διευθέτησης Διαφορών.».

14. Δεδομένου ότι οι συγκεκριμένες ως άνω Προτάσεις Διευθέτησης Διαφοράς των εμπλεκομένων 8 επιχειρήσεων[28] αποτύπωναν τα αποτελέσματα των διμερών συσκέψεων που είχαν διεξαχθεί (στις 09.11.2016 και στις 22.11.2016), ανατέθηκε η σύνταξη Εισήγησης Διευθέτησης στον εισηγητή[29], ο οποίος και εκπόνησε την με αριθμ. πρωτ. 9089/20.12.2016 Εισήγηση Διευθέτησης που ακολούθως κοινοποιήθηκε στα ενδιαφερόμενα μέρη.

15. Στις 29.12.2016 οι οκτώ (8) εταιρίες με τις επωνυμίες α) «HONDOS CENTER Α.Ε.Ε. ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ», β) «ΑΤΗΝΗ ΧΟΝΤΟΣ Α.Ε.Ε.-ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ», γ) «ΧΟΝΤΟΣ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ Α.Ε.&Β.Ε.», δ) «ΘΕΡΜΑΪΚΟΣ ΕΙΔΗ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ Α.Ε.&Β.Ε.», ε) «ANSWER Α.Ε.Ε. ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΥ», στ) «STEP Α.Ε.Ε. ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ», ζ) «MAKALDI Α.Ε.Ε. ΕΙΔΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ», η) «ΑΦΟΙ Σ. ΧΟΝΤΟΥ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ Α.Β.Ε.Ε.», υπέβαλαν έκαστη - στη βάση της προαναφερόμενης Εισήγησης Διευθέτησης που τους είχε κοινοποιηθεί - Δήλωση Διευθέτησης Διαφοράς[30], με το εξής περιεχόμενο: «Σε συνέχεια της υπ’ αριθμ. 9089/20.12.2016 Εισήγησης Διευθέτησης και της συναφούς από 01/12/2016 προτάσεως Διευθέτησης της Εταιρείας μας, επιβεβαιώνουμε με την παρούσα ανέκκλητα, ανεπιφύλακτα και με σαφήνεια ότι η ως άνω Εισήγηση Διευθέτησης απηχεί την υπ’ αριθμ. [....] Πρόταση Διευθέτησης Διαφοράς της εταιρείας μας και ως εκ τούτου ισχύει η δέσμευσή μας για υπαγωγή στη Διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών.».

16. Εξάλλου, όλες οι εν θέματι εταιρίες, αφού επιβεβαίωσαν και δήλωσαν ότι έχουν ενημερωθεί επαρκώς σχετικώς με την αποδιδόμενη παράβαση και ότι τους παρασχέθηκε επαρκής δυνατότητα να γνωστοποιήσουν τους ισχυρισμούς, νομικούς και πραγματικούς, και τις απόψεις τους επί αυτών στο πλαίσιο των διμερών συσκέψεων, καθώς και ότι παραιτούνται από το δικαίωμά τους να λάβουν περαιτέρω πρόσβαση στο διοικητικό φάκελο της υπόθεσης και από το δικαίωμα προφορικής ακρόασης ενώπιον της Επιτροπής, έχουν ρητώς και σαφώς δηλώσει ότι παραιτούνται από κάθε αμφισβήτηση της αρμοδιότητας της Επιτροπής ή/και της εγκυρότητας της διαδικασίας που ακολουθείται για την επιβολή σε βάρος τους προστίμου στο πλαίσιο της Διαδικασίας Διευθέτησης Διαφορών.

3.2 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

17. Κατά την ομόφωνη κρίση των μελών της Επιτροπής, με βάση τα προαναφερόμενα στοιχεία, η υπό κρίση υπόθεση μπορεί να υπαχθεί σε διαδικασία διευθέτησης κατά τις κείμενες διατάξεις (βλ. ενότητα 2 ανωτέρω). Προς τούτο, η ΕΑ συνεκτιμά τους ακόλουθους ιδίως παράγοντες, στο πλαίσιο άσκησης της διακριτικής της ευχέρειας για την υπαγωγή της υπόθεσης σε διαδικασία διευθέτησης:

• Την ειλικρινή πρόθεση των 8 εμπλεκομένων επιχειρήσεων να υπαχθούν στη Διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών (η οποία άλλωστε διαπιστώθηκε και επιβεβαιώθηκε και κατά τη διάρκεια των διμερών συσκέψεων που έλαβαν χώρα στις 09.11.2016 και στις 22.11.2016 - βλ. κατωτέρω).

• Τον αριθμό των εμπλεκομένων επιχειρήσεων, δεδομένου ότι και με βάση την υπ’ αριθμ. πρωτ. οικ. 3808/1.6.2016 Εισήγηση, θα επρόκειτο για τις 8 από τις 15 εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, ενώ μετά και το χωρισμό των υποθέσεων σε χονδρική και λιανική πώληση, πρόκειται πλέον για τις 8 από τις 9 συνολικά εμπλεκόμενες[31] στις κατά την 3808/1.6.2016 Εισήγηση αποδιδόμενες παραβάσεις, λαμβάνοντας υπόψη ότι όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός των εμπλεκομένων επιχειρήσεων που εκδηλώνουν ενδιαφέρον να συμμετάσχουν σε Διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών, τόσο μεγαλύτερη είναι και η διαδικαστική αποτελεσματικότητα που αναμένεται να προκύψει[32].

• Το βαθμό αμφισβήτησης των πραγματικών περιστατικών. Εν προκειμένω, οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις δεν αμφισβήτησαν κατά βάση τις αποδιδόμενες σε αυτές παραβάσεις, ενώ και η νομική τους αξιολόγηση υπήρξε πλήρης και απόλυτη, γεγονός άλλωστε που αποτυπώνεται με σαφήνεια στις κατατεθείσες με αριθμ. πρωτ. 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665/01.12.2016 Προτάσεις Διευθέτησης[33], ενώ ταυτόχρονα αποσαφηνίζεται σε αυτές και ο κεντρικός ρόλος ιδίως της κοινής επιχείρησης «HONDOS CENTER ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΕΕ» (ή ROGE), καθώς και της συμμετοχής και της ευθύνης έκαστης των λοιπών εμπλεκόμενων επιχειρήσεων.

• Τις θέσεις των 8 εμπλεκομένων στην Διαδικασία Διευθέτησης επιχειρήσεων, οι οποίες ήταν απολύτως συγκλίνουσες και συμμορφούμενες με την κείμενη εθνική και ενωσιακή θεωρία και νομολογία.

18. Συμπερασματικά, εκτιμάται ότι στην υπό κρίση υπόθεση ο προσδοκώμενος βαθμός επίτευξης διαδικαστικής αποτελεσματικότητας είναι ενισχυμένος, λόγω της προοπτικής αποφυγής μεγάλων καθυστερήσεων και ανάλωσης πόρων και την άσκηση του δικαιώματος

[28] Βλ. σχετικά Προτάσεις Διευθέτησης Διαφοράς με αριθμ. πρωτ. 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665/01.12.2016.

[29] Βλ. παρ. 35 της υπ’ αριθμ. 628/2016 απόφασης της ΕΑ.

[30] Με αριθμ. πρωτ. 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821/29.12.2016, αντίστοιχα.

[31] Πλην της ΧΟΝΤΟΣ ΠΑΛΛΑΣ δηλαδή.

[32] Βλ. παρ. 7 της υπ’ αριθμ. 628/2016 απόφασης της ΕΑ.

[33] Πρόκειται για τις τελευταίες κατά χρονολογική σειρά υποβολής Προτάσεις Διευθέτησης Διαφοράς (βλ. και παρ. 36 της υπ’ αριθμ. 628/2016 απόφασης της ΕΑ), με τις οποίες εκτιμάται ότι επιτεύχθηκε πλήρως η επιδιωκόμενη συναντίληψη (είχαν προηγηθεί οι με αριθμ. πρωτ. 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641/25.11.2016 Προτάσεις Διευθέτησης).

προφορικής ακρόασης ενώπιον της ΕΑ[34] ή και λόγω του περιορισμού των πιθανοτήτων άσκησης ένδικων μέσων ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων[35].

3.3 ΔΙΑΠΙΣΤΩΘΕΙΣΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗ

Βασικότερα πραγματικά περιστατικά και αποδεικτικά στοιχεία

19. Αναφορικά με την ανεπιφύλακτη αποδοχή της αποδιδόμενης με την ως άνω υπ’ αριθμ. 3808/01.06.2016 Εισήγηση οριζόντιας συμφωνίας μεταξύ των επιχειρήσεων των αδελφών Χόντου κατά την περίοδο Ιούνιος 2003 - Ιούνιος 2006, με περιεχόμενο τον εξ αντικειμένου περιορισμό του ανταγωνισμού, επικεντρωμένο στη διαμόρφωση του ύψους των τιμών λιανικής πώλησης, κατά τα αναλυόμενα στην υπ’ αριθμ. 3808/1.6.2016 Εισήγηση (ιδίως παρ. 535επ.) επισημαίνεται ότι η εν λόγω οριζόντια συμφωνία ανάμεσα στους αδελφούς Χόντου είχε ως κύριο αντικείμενο τη θέσπιση ενιαίας πολιτικής για τις τιμές των προϊόντων, τις προωθητικές ενέργειες και τις συμφωνίες με τις προμηθεύτριες εταιρείες, και συνίστατο ως επί το πλείστον στη διαβίβαση προς το δίκτυο τιμοκαταλόγων των προμηθευτών, γεγονός που αποτυπώνεται με ακρίβεια και στην Πρόταση Διευθέτησης που υποβλήθηκε από έκαστη εμπλεκόμενη (εκ των οκτώ) επιχείρηση. Ειδικότερα:

20. Με βάση ενδεικτικώς τα διαλαμβανόμενα στην παρ. 417 της με αριθμ. πρωτ. 3808/01.06.2016 Εισήγησης, η [...] (Υπεύθυνη Εμπορικού Τμήματος της HONDOS CENTER) και η [...] (Υπεύθυνη προϊόντων ευρείας - Τμήμα Marketing της ROGE -HONDOS CENTER), δήλωσαν ότι:

• «Υπάρχει απόλυτη ταύτιση της τιμολογιακής πολιτικής, της εκπτωτικής πολιτικής και της πολιτικής προβολής προϊόντων σε όλα τα καταστήματα HONDOS CENTER, τόσο σε αυτά που είναι ιδιόκτητα όσο και σε αυτά που συνδέονται με το σύστημα franchise».

• «Οι τιμοκατάλογοι [λιανικής] είναι κοινοί για όλες τις επιχειρήσεις του ομίλου και των καταστημάτων franchise».

21. Πράγματι, σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας[36], από πληθώρα μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ορισμένων επιστολών, μεταξύ των 8 εταιριών λιανικής πώλησης καλλυντικών (αλλά και της ΧΟΝΤΟΣ ΠΑΛΛΑΣ), καθώς και εσωτερικών ηλεκτρονικών ταχυδρομείων της ROGE, προκύπτουν στοιχεία που συνομολογούν, μεταξύ άλλων, την εφαρμογή τουλάχιστον από το 2003 ενιαίας πολιτικής από τις εν λόγω 8 εταιρίες[37].

22. Η φιλοσοφία της ενιαίας πολιτικής των 8 τουλάχιστον εταιριών λιανικής πώλησης καλλυντικών προκύπτει, άλλωστε, και από σχέδιο επιστολής απευθυνόμενο στους Νικόλαο Χόντο, Γεώργιο Χόντο, Αργύριο Χόντο, Κωνσταντίνο Χόντο και Ιωάννη Χόντο και προς υπογραφή από τους ίδιους, με ημερομηνία 17.06.2003[38], στο οποίο αναγράφεται ότι «οι οραματιστές που δημιούργησαν το όνομα των Hondos Center δημιούργησαν ταυτόχρονα μια ενιαία πολιτική, όσον αφορά στην εμφάνιση των καταστημάτων, στις τιμές των προϊόντων, στις προωθητικές ενέργειες και στις συμφωνίες με τις προμηθεύτριες εταιρίες και ακόμα ίδρυσαν κεντρικά γραφεία για τον καλύτερο έλεγχο της σωστής λειτουργίας των καταστημάτων Hondos Center.

Οι Χόντου, καθώς και οι υπεύθυνες των καταστημάτων της αλυσίδας Hondos Center, οφείλουν να υποδέχονται στα καταστήματά τους όλα τα στελέχη των κεντρικών γραφείων, τα οποία έχουν ορισθεί και εξουσιοδοτηθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας ώστε να εφαρμόζουν τις αποφάσεις και να επιβλέπουν/ καθοδηγούν τα καταστήματα Hondos Center διατηρώντας την ενιαία πολιτική που έχει ορίσει το Διοικητικό Συμβούλιο.

Καθότι όλα τα παραπάνω αποτελούν όρο άκρως απαράβατο για την ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία των καταστημάτων της αλυσίδας Hondos Center, απαγορεύεται ρητώς η οποιασδήποτε μορφής δημοσίευση/ διαφήμιση, κατά την οποία θα προκαλείται με οποιονδήποτε τρόπο ανταγωνιστικότητα μεταξύ των καταστημάτων της αλυσίδας ή θα αναφέρεται η λέξη «μόνο». [...] Σε περίπτωση που διαπιστωθεί μη συμμόρφωση στους όρους που διέπουν την ενιαία αυτή πολιτική των Hondos Center, θα αφαιρείται το δικαίωμα συμμετοχής στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου»[39].

23. Το περιεχόμενο της εν λόγω επιστολής είχε συζητηθεί στο ΔΣ της ROGE, όπως προκύπτει και από ανευρεθέν πρακτικό Διοικητικού Συμβουλίου με ημερομηνία 2.9.2003[40], στο οποίο υπό «Θέμα 1ο: Επίσκεψη των στελεχών των κεντρικών γραφείων HONDOS CENTER σε όλα τα κατ/τα της αλυσίδας HONDOS CENTER Θέμα 2ο: Χρήση του ονόματος Hondos Center με προηγούμενη έγκριση από τα κεντρικά γραφεία των HONDOS Center», αναγράφεται, μεταξύ άλλων, ότι ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβούλιου εισηγείται τα εν λόγω θέματα και κατόπιν συζήτησης το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε ομόφωνα ενιαία πολιτική των HONDOS Center. Το κείμενο που ακολουθεί είναι ίδιο με το αναφερόμενο στην προηγούμενη παράγραφο σχέδιο επιστολής, με διαφοροποίηση στα κάτωθι σημεία: « ...τρόπο ανταγωνιστικότητα μεταξύ των καταστημάτων της αλυσίδας ή θα αναφέρεται ότι συγκεκριμένο/α κατάστημα/τα διαθέτουν αποκλειστικά προϊόντα προς πώληση εξαιρώντας ως εκ τούτου άλλα κατ/τα της ίδιας αλυσίδας. [..] », και «..μη συμμόρφωση στους όρους ...θα συγκαλείται Διοικητικό Συμβούλιο κατά το οποίο τα μέλη του θα συζητούν την λήψη απόφασης για αφαίρεση της επιγραφής HONDOS Center από την συγκεκριμένη επωνυμία. Οι οραματιστές των HONDOS Center ίδρυσαν τα κεντρικά γραφεία για να διοικούνται από αυτά»[41].

[34] Βλ. άρθρο 14 παρ. 2 ΚΛΔ ΕΑ.

[35] Βλέπε ενδεικτικά Agapi Patsa, James Robinson, Mara Ghiorghies, Cartel Settlements: An overview of EU and national case lawe-Competitions/ No 81310, p. 6, www.concurrences.com, με παραπομπή και σε Flavio Laina and Elina Laurinen, ‘The EU Cartel Settlement Precedure: Current Status and Challenges’, Journal of European Competition Law and Practice, 5 July 2013.

[36] Βλ. παρ. 418επ. της αριθμ. πρωτ. 3808/01.06.2016 Εισήγησης.

[37] Βλ. παρ. 418) της με αριθμ. πρωτ. 3808/01.06.2016 Εισήγησης.

[38] Βρέθηκε και στα ληφθέντα αντίγραφα ηλεκτρονικών αρχείων της [...] (ROGE).

[39] Βλ. παρ. 419) της με αριθμ. πρωτ. 3808/01.06.2016 Εισήγησης.

[40] Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι Πρόεδρος - Νίκος Χόντος, Δ/νων Σύμβουλος - Κων/νος Χόντος, Μέλη (Γεώργιος Χόντος, Αργύρης Χόντος, Ιωάννης Χόντος).

[41] Βλ. παρ. 420) της με αριθμ. πρωτ. 3808/01.06.2016 Εισήγησης.

24. Η εξεταζόμενη οριζόντια συμφωνία ανάμεσα στις οχτώ (8) τουλάχιστον επιχειρήσεις συμφερόντων των αδελφών Χόντου («HONDOS CENTER Α.Ε.Ε. ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ», «ΑΦΟΙ Σ. ΧΟΝΤΟΥ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ Α.Β.Ε.Ε.», «ANSWER Α.Ε.Ε. ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΥ», «ΑΘΗΝΗ ΧΟΝΤΟΣ Α.Ε.Ε.-ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ», «MAKALDI Α.Ε.Ε. ΕΙΔΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ», «ΧΟΝΤΟΣ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ Α.Ε.&Β.Ε.», «STEP Α.Ε.Ε. ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ», «ΘΕΡΜΑΪΚΟΣ ΕΙΔΗ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ Α.Ε.&Β.Ε.»)[42] αναφέρεται στη δραστηριότητα του συνόλου του δικτύου καταστημάτων HONDOS CENTER. Με βάση τα στοιχεία του φακέλου[43], προκύπτει ότι οι αδελφοί Χόντου και δη Νικόλαος, Γεώργιος, Αργύριος, Κωνσταντίνος και Ιωάννης, κατέχουν ποσοστό 20% ο καθένας εξ αυτών επί της εταιρίας HONDOS CENTER Α.Ε., η οποία είχε ρόλο-κλειδί στην αντι-ανταγωνιστική σύμπραξη. Το ΔΣ της εν λόγω εταιρίας είναι πενταμελές και αποτελείται από τους ως άνω αδελφούς[44]. Ως εκ τούτου, η HONDOS CENTER Α.Ε. είναι μια κοινή επιχείρηση (joint venture)[45], που ελέγχεται από κοινού από τους αδελφούς Χόντου και η οποία λειτουργεί ως όχημα για τη μεταξύ τους συνεργασία. Σύμφωνα με τις καταστατικές προβλέψεις και τα πρακτικά του Δ.Σ. της HONDOS CENTER Α.Ε., η πραγματική άσκηση της εξουσίας διοίκησης πραγματοποιείται από κοινού εκ μέρους των φυσικών προσώπων (ενν. αδελφοί Χόντου), με αποτέλεσμα να εκτιμάται ότι πρόκειται για όχημα συνεργασίας, με τη μορφή μιας αυτόνομης και ανεξάρτητης επιχείρησης, στην οποία οι πέντε αδελφοί έχουν έκαστος μειοψηφική ισότιμη συμμετοχή[46]. Ο κοινός έλεγχος επί της κοινοπραξίας HONDOS CENTER Α.Ε. δεν εκτείνεται σε άλλα καταστήματα, επιχειρήσεις ή δραστηριότητες των αδελφών Χόντου ή επί των καταστημάτων των δικαιοδόχων του συστήματος δικαιόχρησης HONDOS CENTER[47].

25. Ως προς τις επιχειρήσεις που λειτουργούν υπό το σήμα HONDOS CENTER, η δικαιοπάροχος εταιρία («HONDOS CENTER Α.Ε.Ε. ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ»), οι εταιρίες των αδελφών Χόντου, («ΑΦΟΙ Σ. ΧΟΝΤΟΥ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ Α.Β.Ε.Ε.», «ANSWER Α.Ε.Ε. ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ», «ΑΘΗΝΗ ΧΟΝΤΟΣ Α.Ε.Ε.-ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ», «MAKALDI Α.Ε.Ε. ΕΙΔΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ», «ΧΟΝΤΟΣ ΠΑΛΛΑΣ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ Α.Ε.», «ΧΟΝΤΟΣ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ Α.Ε.&Β.Ε.», «STEP Α.Ε.Ε. ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ», «ΘΕΡΜΑΪΚΟΣ ΕΙΔΗ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ Α.Ε.&Β.Ε.») και οι επιχειρήσεις των συνεργατών-δικαιοδόχων, που λειτουργούν υπό το σήμα HONDOS CENTER) διεξάγουν ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα και ως εκ τούτου λογίζονται ως διακριτές μεταξύ τους επιχειρήσεις[48].

Νομική αξιολόγηση

26. Κατά την κρίση των μελών της Επιτροπής, η ως άνω οριζόντια συμφωνία ανάμεσα στους αδελφούς Χόντου εμπίπτει στις απαγορευτικές διατάξεις των άρθρων 1 ν. 703/1977 (πλέον 1 ν. 3959/2011) και 81 ΣυνθΕΚ (ήδη 101 ΣΛΕΕ). Και τούτο, για τους ακόλουθους ιδίως λόγους:

27. Η δυνατότητα επηρεασμού του ενδο-ενωσιακού εμπορίου προκύπτει ευθέως εν προκειμένω από το χαρακτήρα της υπό εξέταση συμπεριφοράς (άμεσος και έμμεσος καθορισμός τιμών που αφορά διασυνοριακά προϊόντα), δεδομένου ότι οι εφαρμοζόμενες πρακτικές σε οριζόντιο επίπεδο δύνανται από τη φύση τους να περιορίσουν την αυτόνομη και ανεξάρτητη άσκηση των δραστηριοτήτων των ενωσιακών επιχειρήσεων στην ελληνική αγορά. Η φύση των προϊόντων που περιέχονται στον ορισμό της σχετικής αγοράς, δηλαδή των καλλυντικών υψηλής ποιότητας και τιμής, επί των οποίων εξετάζονται οι κατωτέρω αναλυόμενες παραβάσεις αποτελεί αντικείμενο διασυνοριακών συναλλαγών[49]. Περαιτέρω, υφίστανται εισαγωγές από χώρες της Ένωσης των ανωτέρω προϊόντων στο σύνολο των σχετικών προϊόντων, σύμφωνα με συμβάσεις προμήθειας με οίκους του εξωτερικού, που οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι υπό εξέταση πρακτικές επηρεάζουν αισθητά το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών[50]. Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη την εισαγωγική διείσδυση στην υπό εξέταση σχετική αγορά, η αντίστοιχη ελληνική αγορά διέπεται από έντονα στοιχεία διασυνοριακού εμπορίου, κυρίως από τις χώρες της Ένωσης. Επομένως, οι υπό εξέταση πρακτικές και δη η οριζόντια σύμπραξη των αδελφών Χόντου, με τους τρόπους που αυτή εκδηλώθηκε, επηρεάζει αισθητά το ενδο-ενωσιακό εμπόριο, ανεξαρτήτως μάλιστα της πραγματικής επίπτωσης στις διασυνοριακές ροές αγαθών και υπηρεσιών[51] και ως εκ τούτου, το άρθρο 81 ΣυνθΕΚ (ήδη 101 ΣΛΕΕ) τυγχάνει εφαρμογής εν προκειμένω, παράλληλα με το αντίστοιχο άρθρο στο εθνικό δίκαιο.

28. Ως «επιχείρηση», για το σκοπό εφαρμογής των άρθρων 1 ν. 703/1977 (πλέον 1 ν. 3959/2011) και 81 ΣυνθΕΚ (ήδη 101 ΣΛΕΕ), νοείται κάθε φυσικό πρόσωπο ή οικονομική ενότητα που ασκεί εμπορική ή άλλη οικονομική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που το διέπει και από τον τρόπο χρηματοδότησής του[52]. Μια τέτοια οικονομική ενότητα συνίσταται σε ενιαία οργάνωση προσωπικών, υλικών και άυλων στοιχείων, τα οποία έχουν ταχθεί στη διαρκή επιδίωξη ορισμένου οικονομικού σκοπού, η οποία οργάνωση μπορεί να συντελέσει στη διάπραξη παράβασης του δικαίου του ανταγω-

[42] Βλ. παρ.500) επ. της με αριθμ. πρωτ. 3808/01.06.2016 Εισήγησης (Θ.3.4.1. Συμφωνίες με οριζόντια χαρακτηριστικά).

[43] Βλ. ειδικότερα παρ. 69) επ. (Γ.7.1. Hondos Center ΑΕΕ Πολυκαταστήματα) της με αριθμ. πρωτ. 3808/01.06.2016 Εισήγησης,

[44] Ό.π.

[45] Βλ. ειδικότερα παρ. 470) της με αριθμ. πρωτ. 3808/01.06.2016 Εισήγησης.

[46] Απόφαση της Επιτροπής 91/50/ΕΟΚ, IJsselcecentrale, Υποθ. IV/32.732, σκ. 21 επ. και ιδίως 24. Βλ. σχετικά Faull & Nikpay, The EU Law of Competition, 3rd ed., Oxford University Press, 2014, p. 202, με περαιτέρω παραπομπή σε T-145/89, Baustahlgewebe κατά Επιτροπής, Συλλ. 1995, σελ. II-987, σκ. 101 επ. και ιδίως 108.

[47] Βλ. παρ. 471) της με αριθμ. πρωτ. 3808/01.06.2016 Εισήγησης,

[48] Βλ. παρ. 474) της με αριθμ. πρωτ. 3808/01.06.2016 Εισήγησης.

[49] Απόφαση ΕΑ 590/2014, παρ. 249.

[50] ΕΑ 563/VII/2013, παρ. 65.

[51] Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου, ό.π. παρ. 47.

[52] ΕΑ 495/VI/2010, παρ. 59, 563/VII/2013, σκ. 71, με παραπομπή σε ενωσιακή νομολογία. Ενδεικτικά βλ. C-55/96, Job Centre II, Συλλ. 1997, σελ. I-7119, παρ. 21, C-180-184/98, Pavlov κλπ, Συλλ. 2000, σελ. I-6451, σκ.74, C-218/00, Cosal di Batistello Venanzio & Co κατά INAIL, Συλλ. 2002, σελ. I-691, παρ. 22.

νισμού[53]. Ειδικότερα, η ύπαρξη επιχείρησης προϋποθέτει αυτονομία οικονομικής δράσης και συνακόλουθα πλήρη ανάληψη των οικονομικών κινδύνων που συνεπάγεται η εκάστοτε οικονομική δραστηριότητα[54]. Ως οικονομική δραστηριότητα νοείται κάθε δυνατότητα προσφοράς αγαθών ή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά[55]. Η έννοια της «επιχείρησης» είναι περισσότερο οικονομική παρά νομική, με αποτέλεσμα, το αποφασιστικό κριτήριο της έννοιας αυτής στο δίκαιο της προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού να είναι η οικονομική και όχι η νομική της αυτοτέλεια[56]. Υπό αυτό το πρίσμα, οι εμπλεκόμενες 8 στην παρούσα υπόθεση επιχειρήσεις, συνιστούν ανεξάρτητες μεταξύ τους επιχειρήσεις. Επιπλέον, με βάση τις ανωτέρω επισημάνσεις, αναφορικά με τις συγκεκριμένες επιχειρήσεις (που λειτουργούν δηλ. υπό το σήμα HONDOS CENTER), δεν πληρούνται τα κριτήρια για το χαρακτηρισμό τους ως ομίλου (π.χ. ύπαρξη μητρικής εταιρίας, που ελέγχει τις υπόλοιπες, ενοποιημένος ισολογισμός για κάποιες τουλάχιστον εκ των εταιριών). Στην υπό εξέταση περίπτωση, η δομή της αλυσίδας δεν συνίσταται στο σχήμα μητρικής - θυγατρικής, αλλά αποτελείται από ανεξάρτητες εταιρίες με οριζόντια κατά βάση σχέση μεταξύ τους. Επίσης, δεν γίνεται κοινός / ενοποιημένος ισολογισμός, αλλά κάθε εταιρία έχει το δικό της ισολογισμό. Στην ίδια κατεύθυνση και προς επίρρωση της ανωτέρω θέσης, η ίδια η «HONDOS CENTER Α.Ε.Ε. ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ» διευκρινίζει ότι δεν υφίσταται όμιλος Hondos, αλλά χωριστές επιχειρήσεις, οι οποίες συναποτελούν την αλυσίδα καταστημάτων HONDOS CENTER. Η αλυσίδα αυτή αποτελείται από ανεξάρτητες και αυτοτελείς επιχειρήσεις αφ’ ενός εκάστου των αδελφών Χόντου και αφ’ ετέρου τρίτων ξένων προς αυτούς συνεργατών (franchisees)[57]. Συνεπώς, με βάση το ανωτέρω σκεπτικό, οι επιχειρήσεις που λειτουργούν υπό το σήμα HONDOS CENTER δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως ενιαία οντότητα και να αξιολογηθούν ως μια επιχείρηση υπό το πρίσμα του δικαίου του ανταγωνισμού[58].

29. Ο χαρακτηρισμός μιας οριζόντιας σύμπραξης ως συμφωνίας ή εναρμονισμένης πρακτικής δεν είναι κρίσιμος για τη στοιχειοθέτηση της παράβασης στο δίκαιο του ελεύθερου ανταγωνισμού. Είναι δε χαρακτηριστικό ότι τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και τα ενωσιακά δικαστήρια εφαρμόζουν μια διευρυμένη άποψη ως προς την έννοια της «συμφωνίας», κατά την οποία συμφωνία υπάρχει εάν τα μέρη καταλήγουν σε συναίνεση σχετικά με ένα σχέδιο που περιορίζει ή δύναται να περιορίσει την κοινή ελευθερία τους, καθορίζοντας μεταξύ τους τις γραμμές της αμοιβαίας δράσης τους ή αποχής τους από δράση στην αγορά[59]. Υπό αυτό το πρίσμα, σημειώνεται ότι τόσο στην πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσο και στην ενωσιακή νομολογία έχει γίνει δεκτό ότι δεν είναι κρίσιμο να γίνει σαφής διάκριση ανάμεσα σε «συμφωνία» και «εναρμονισμένη πρακτική», υπό την προϋπόθεση βεβαίως πως είναι δεδομένο με βάση τα στοιχεία της υπόθεσης ότι τα εμπλεκόμενα μέρη έχουν κάποια μορφή συνεργασίας[60]. Εν προκειμένω, παρέλκει η αναλυτικότερη νομική αξιολόγηση της κρινόμενης συμπεριφοράς, δεδομένου ότι τα εμπλεκόμενα μέρη παραδέχονται ρητώς - στις σχετικές Προτάσεις Διευθέτησης που κατέθεσαν - ότι πρόκειται περί οριζόντιας συμφωνίας, με περιεχόμενο τον εξ αντικειμένου περιορισμό του ανταγωνισμού, επικεντρωμένο στη διαμόρφωση του ύψους των τιμών λιανικής πώλησης, που αποτελεί per se εξ αντικειμένου παράβαση.

30. Η ως άνω κρινόμενη οριζόντια σύμπραξη συνιστά πράγματι εξ αντικειμένου παράβαση του δικαίου ανταγωνισμού. Γίνεται δεκτό ότι, προκειμένου να εμπίπτει ένας περιορισμός στην κατηγορία του κατ’ αντικείμενο περιορισμού του ανταγωνισμού, αρκεί το γεγονός ότι η συμφωνία έχει από τη φύση της τη δυνατότητα να περιορίσει τον ανταγωνισμό, όπως είναι, για παράδειγμα, η σύμπραξη για τον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό τιμών. Επίσης τέτοιου είδους περιορισμούς συνιστούν οι συμπράξεις εκείνες (συμφωνίες ή εναρμονισμένες πρακτικές) που συνεπάγονται αύξηση των τιμών, οδηγώντας σε μείωση της ευημερίας των καταναλωτών, καθώς οι τελευταίοι υποχρεώνονται να καταβάλουν υψηλότερες τιμές[61]. Επειδή δε ο καθορισμός τιμών αποτελεί τόσο σοβαρό περιορισμό του ανταγωνισμού, βάσει πάγιας νομολογίας και πρακτικής, τέτοιου είδους συμφωνίες/εναρμονισμένες πρακτικές συνιστούν παράβαση ανεξαρτήτως του μεριδίου των εμπλεκομένων επιχειρήσεων στη σχετική αγορά[62], ενώ δεν μπορούν να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής των απαγορευτικών διατάξεων των άρθρων 1 παρ. 1 ν. 703/1977 και 81 παρ. 1 ΣυνθΕΚ[63]

[53] ΠΕΚ Τ-66/99, Μινωικές Γραμμές ΑΝΕ, Συλλ. 2003, σελ. ΙΙ-5515, παρ. 122.

[54] ΕΑ 563/VII/2013, σκ. 71, με παραπομπή σε σχετική νομολογία. Ενδεικτικά βλ.Τ-23/09, CNOP & CCG κατά Επιτροπής, Συλλ. 2010, σελ. ΙΙ-5291, παρ. 70-71, C-55/96, ό.π., C-180-184/98, ό.π., ΕΑ 292/IV/2005, σημ.2.1.

[55] ΕΑ 563/VII/2013, σκ. 71, με παραπομπή σε σχετική νομολογία. Ενδεικτικά βλ.C-35/96, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σελ. Ι-3851, σκ.36, ΕΑ 430/V/2009, σελ.6, ΕΑ 317/V/2006, σελ. 16-17.

[56] ΕΑ 563/VII/2013, παρ. 71.

[57] Απάντηση με αριθμ. πρωτ. 5644/21.9.2010 στο ερωτηματολόγιο με αριθμ. πρωτ. 4709/26.7.2010 (Βλ. επίσης παρ. 67) της με αριθμ. πρωτ. 3808/01.06.2016 Εισήγησης.

[58] Βλ. παρ. 473) της με αριθμ. πρωτ. 3808/01.06.2016 Εισήγησης.

[59] Βλ. Ζευγώλη Ν., Το καρτέλ στο Δίκαιο του Ανταγωνισμού, Νομική Βιβλιοθήκη, 2008, σελ. 35.

[60] Βλ. σχετικά ΕΑ 385/V/2008, ενότητα VII.3, με περαιτέρω νομολογιακές παραπομπές. Σε συνάρτηση με τα ανωτέρω, παρατηρείται χαρακτηριστικά ότι: “Such types of collusion without formal agreement may be expected to increase when cartel agreements are forbidden” [Jacquemin Al., Theories of Industrial Organization and Competition Policy. What are the Links? In Competition, Efficiency and Welfare. Essays in Honor of Manfred Neumann, edited by D.C. Mueller, Alfred Haid and Jürgen Weigand, Kluwer Academic Publishers, 1999, σελ. 208].

[61] Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για το άρθρο 81 παρ. 3, ΕΕ 2004, C 101, σ.97, παρ. 21.

[62] Βλ. Για παράδειγμα την υπόθεση Greek Ferries [IV/34.466, *ΕΕ L109, της 27.04.1999, σελ.24 και υποσ. 10*], με βάση το σκεπτικό της οποίας επιβλήθηκε πρόστιμο για καρτέλ - μεταξύ άλλων - και σε μικρού και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις.

[63] Ανακοίνωση ΕΑ της 2.3.2006 σχετικά με τις συμφωνίες ήσσονος σημασίας (de minimis) ΕΕ C 368 της 22.12.2001, παρ. 11 (1). Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τις συμφωνίες ήσσονος σημασίας, ΕΕ 2014, C 291, σελ.1. Βλ. ΕΑ 564/VII/2013, παρ. 88, με παραπομπή σε περαιτέρω νομολογία: ΔΕφΑθ 559/2010, ΔΕφΑθ 2891/2009, ΔΕφΑθ 1682/2009, παρ. 29.

(ούτε και να τύχουν ατομικής εξαίρεσης βάσει της παραγράφου 3 των ίδιων άρθρων)[64].

31. Συμπερασματικά, με βάση τις προαναφερόμενες σκέψεις, η οριζόντια συμφωνία ανάμεσα στους αδελφούς Χόντου[65] είχε ως κύριο αντικείμενο τη θέσπιση ενιαίας πολιτικής για σειρά ζητημάτων, όπως τις τιμές των προϊόντων, τις προωθητικές ενέργειες, τις συμφωνίες με τις προμηθεύτριες εταιρίες[66]. Για το σχεδιασμό και την εφαρμογή της ανωτέρω ενιαίας πολιτικής, οι αδελφοί Χόντου ίδρυσαν ενιαία γραφεία για τον καλύτερο έλεγχο της λειτουργίας των καταστημάτων του δικτύου HONDOS CENTER[67]. Το περιεχόμενο της ανωτέρω συμφωνίας αποτυπώνεται και στο πλαίσιο του ΔΣ της ROGE (νυν «HONDOS CENTER Α.Ε.Ε. ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ»)[68], όπου ακολουθείται η ίδια διατύπωση με το ανωτέρω ηλεκτρονικό αρχείο ως προς την ενιαία πολιτική των καταστημάτων του δικτύου HONDOS CENTER. Συνεπώς, η υπό εξέταση οριζόντια συμφωνία έχει ως περιεχόμενο τον εξ αντικειμένου περιορισμό του ανταγωνισμού στο πλαίσιο του δικτύου καταστημάτων HONDOS CENTER επικεντρωμένο κυρίως στη διαμόρφωση του ύψους των τιμών λιανικής πώλησης και συνιστά per se παράβαση, όπως άλλωστε παραδέχονται και οι ίδιες οι εν θέματι εταιρίες στις Προτάσεις Διευθέτησης που υπέβαλαν.

4. ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ - ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ

4.1 ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ - ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ

32. Σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 του ν. 703/1977, όπως ίσχυε καθώς και με το άρθρο 25 παρ. 1 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, εάν η ΕΑ μετά από σχετική έρευνα που διεξάγεται διαπιστώσει παράβαση των άρθρων 1, 2, και 2α του ν. 703/1977 ή 1 και 2 του ν. 3959/2011 ή/και των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ μπορεί με απόφασή της, διαζευκτικά ή σωρευτικά, να επιβάλει πρόστιμο στις επιχειρήσεις ή στις ενώσεις επιχειρήσεων που υπέπεσαν στην παράβαση. Περαιτέρω, με βάση το άρθρο 25, παρ. 2, περ.α) του ν. 3959/2011, το πρόστιμο που επιβάλλεται μπορεί να φτάνει μέχρι ποσοστού 10% του συνολικού κύκλου εργασιών της επιχείρησης της χρήσης, κατά την οποία έπαυσε η παράβαση ή, αν αυτή συνεχίζεται μέχρι την έκδοση της απόφασης, της προηγούμενης της έκδοσης της απόφασης χρήσης. Η εν λόγω διάταξη, με το να προβλέπει χαμηλότερο ανώτατο ύψος προστίμου[69], συνιστά, κατ’ αρχήν, ευνοϊκότερη για τις εμπλεκόμενες εταιρίες διάταξη σε σχέση με την προϊσχύσασα διάταξη του ν. 703/1977, και ως εκ τούτου τυγχάνει εν προκειμένω εφαρμογής[70]. Ειδικότερα, εξαίρεση από την αρχή ότι εφαρμοστέες είναι οι διατάξεις ουσιαστικού δικαίου οι οποίες ίσχυαν κατά τον χρόνο επέλευσης των γεγονότων που συνιστούν την παράβαση, χωρίς να έχει σημασία ο χρόνος κατά τον οποίο εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις και επιβάλλονται οι σχετικές κυρώσεις, γίνεται δεκτή στην περίπτωση ύπαρξης ευμενέστερου χαρακτήρα ενός νέου νόμου. Ο ευμενέστερος χαρακτήρας ή μη του νέου νόμου κρίνεται από τη νομολογία (ex post), όχι γενικώς, αλλά ενόψει της συγκεκριμένης περίπτωσης, δηλαδή ενόψει των συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών[71]. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, συγκρίνοντας για τον υπολογισμό του προστίμου τη νεότερη διάταξη του αρ. 25 παρ. 2 περ. α) του ν. 3959/2011 και την προϊσχύουσα του αρ. 9 παρ. 2 εδ. β΄ του ν. 703/1977 διαπιστώνεται ότι η ρύθμιση του άρθρου 25, παρ. 2 περ.α) ν. 3959/2011, παρότι τα κριτήρια υπολογισμού του προστίμου παραμένουν κατ’ ουσίαν τα ίδια, είναι επιεικέστερη στο σύνολό της διότι το ανώτατο όριο του προστίμου μειώθηκε με τη νεότερη διάταξη από 15% που καθοριζόταν με προϊσχύουσα διάταξη σε 10% του συνολικού κύκλου εργασιών. Συνεπώς, εν προκειμένω εφαρμοστέο είναι το άρθρο 25 παρ. 2 του ν. 3959/2011[72].

33. Εν γένει, κατά την άσκηση της ανωτέρω αρμοδιότητάς της, η ΕΑ έχει ευρεία διακριτική ευχέρεια (εντός του κατά το νόμο ανώτατου ορίου) για τη συγκεκριμενοποίηση του εκάστοτε επιβληθησόμενου προστίμου, προκειμένου να διασφαλίζεται με επάρκεια το επιδιωκόμενο αποτρεπτικό αποτέλεσμα.

34. Σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 2 στοιχ α΄ του ν. 3959/2011, για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα, η διάρκεια, η γεωγραφική έκταση της παράβασης, η διάρκεια και το είδος της συμμετοχής στην παράβαση της συγκεκριμένης επιχείρησης, καθώς και το οικονομικό όφελος που αποκόμισε. Ανάλογες διατάξεις ισχύουν και στο ενωσια-

[64] Βλ. παρ. 558) και 563) επ. της με αριθμ. πρωτ. 3808/01.06.2016 Εισήγησης.

[65] Βλ. παρ.500) (Θ.3.4.1. Συμφωνίες με οριζόντια χαρακτηριστικά) της με αριθμ. πρωτ. 3808/01.06.2016 Εισήγησης.

[66] Βλ. παρ. 422)(Η.3.2.1 Εφαρμογή ενιαίας πολιτικής) της με αριθμ. πρωτ. 3808/01.06.2016 Εισήγησης.

[67] Βλ. παρ. 535 της με αριθμ. πρωτ. 3808/01.06.2016 Εισήγησης.

[68] Βλ. παρ. 423)(Η.3.2.1 Εφαρμογή ενιαίας πολιτικής) της με αριθμ. πρωτ. 3808/01.06.2016 Εισήγησης.

[69] Ήτοι, αντί για 15%, προβλέπεται 10%.

[70] Επισημαίνεται ότι η εν λόγω διάταξη προβλέπει δυο νέα κριτήρια υπολογισμού του προστίμου, τα οποία η ΕΑ λάμβανε ούτως ή άλλως υπόψη της και υπό το καθεστώς του ν. 703/1977, βάσει των προβλέψεων της Ανακοίνωσής της (από 12.05.2006) αναφορικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό προστίμων.

[71] Βλ. ΕΔΔΑ απόφαση της 17.09.2009, Scoppola v.Italy, (διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του ΕΔΔΑ: http://hudoc.echr.coe.int/sites/fra/pages/search.aspx?i=001-94135#{%22itemid%22:[%22001-94135%22]}) σκ. 109, όπου έκρινε ότι συνιστά παραβίαση του άρθρου 7 της ΕΣΔΑ η μη εφαρμογή μεταγενέστερης ευνοϊκότερης διάταξης, με αναφορά, μεταξύ άλλων, και στο Διεθνές Σύμφωνο Ατομικών και Πολιτικών Δικαιωμάτων του ΟΗΕ (άρθ. 15), στην Αμερικανική Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (άρθ. 9), στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (άρθ. 49) και στη νομολογία του ΔΕΕ, C-387/02, 391/02 και 403/02, Berlusconi κ.α., Συλλ. 2005, σ. I-3565, παρ. 66-69· πρβλ. και ΣτΕ 2233/2009, παρ. 5 και νομολογία στην οποία παραπέμπει, ιδίως ΣτΕ 886/2000, παρ. 5, καθώς και ΔιοικΕφΑθ 292/2009, παρ. 6, και αποφάσεις C-201/09 και C-216/09, ArcelorMittal Luxembourg SA κ. Επιτροπής (μη δημοσιευμένη ακόμα στη Συλλογή), παρ. 72, C-189/02 P, Dansk Rørindustri κλπ. κατά Επιτροπής, Συλλ. 2005, σ. I-5425, παρ. 217-233, και C-397/03 P, Archer Daniels Midland και Archer Daniels Midland Ingredients κατά Επιτροπής, Συλλ. 2006, σ. I-4429, παρ. 21-26, ΣτΕ 4256/2001, 418/2005.

[72] Βλ. απόφαση ΕΑ 520/VI/2011 (TASTY) παρ. 355 και ΔΕφΑθ 869/2013, Tasty κατά ΕΑ, παρ. 44.

κό δίκαιο[73]. Η ΕΑ καθορίζει το βασικό ποσό του προστίμου σε συνάρτηση με τα προβλεπόμενα κάθε φορά στο νόμο κριτήρια[74]. Εν συνεχεία, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, προσαυξάνει ή μειώνει το βασικό ποσό, ανάλογα με το εάν συντρέχουν αντίστοιχα επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις[75]. Ειδικότερα, το βασικό ποσό του προστίμου προκύπτει ως εξής:

α) ορίζεται ποσοστό ύψους μέχρι 30% επί των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης από προϊόντα που αφορούν στην παράβαση με κριτήριο τη σοβαρότητα αυτής, και

β) το ποσό αυτό υπολογίζεται επί των ετήσιων ως άνω εσόδων για κάθε έτος της παράβασης[76].

Εν προκειμένω, η περιγραφείσα ανωτέρω παράβαση επηρεάζει, άμεσα ή έμμεσα, την εγχώρια αγορά των καλλυντικών προϊόντων υψηλής ποιότητας και τιμής. Επομένως, ως βάση για τον υπολογισμό του προστίμου θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ο κύκλος εργασιών που πραγματοποίησε κατ’ έτος η εκάστοτε εμπλεκόμενη επιχείρηση από τη δραστηριότητά της στην ανωτέρω σχετική αγορά στην ελληνική επικράτεια και για τη χρονική περίοδο συμμετοχής εκάστης επιχείρησης στη διαπιστούμενη παράβαση, όπως αυτή προσδιορίζεται κατωτέρω.

35. Για τον υπολογισμό της διάρκειας της παράβασης λαμβάνεται υπόψη το χρονικό διάστημα, κατά το οποίο η αντι-ανταγωνιστική συμπεριφορά έχει εκδηλωθεί στην πράξη.

36. Είναι σαφές ότι η επιβολή του προστίμου πρέπει να έχει διττό χαρακτήρα: κυρωτικό-κατασταλτικό για τις επιχειρήσεις εκείνες (ή την επιχείρηση εκείνη) ή την ένωση επιχειρήσεων που παραβιάζουν τους κανόνες του ανταγωνισμού και αποτρεπτικό για τις υπόλοιπες επιχειρήσεις που δεν εμπλέκονται στην παράβαση. Στη διάκριση αυτή προβαίνει τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και η ΕΑ. Ειδικότερα, όπως προβλέπεται στην σχετική Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής[77], τα πρόστιμα που επιβάλλονται ως κύρωση στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις έχουν αφενός, ως προς αυτές, ειδικό αποτρεπτικό αποτέλεσμα κι αφετέρου, για τις υπόλοιπες μη εμπλεκόμενες, γενικό αποτρεπτικό αποτέλεσμα. Το γενικό αποτρεπτικό αποτέλεσμα έχει ως σκοπό την αποτροπή των μη εμπλεκομένων επιχειρήσεων από την υιοθέτηση συμπεριφοράς αντίθετης στα άρθρα 81, 82 της Συνθήκης (ήδη 101 και 102 ΣΛΕΕ). Αποτρεπτικό μέσο εφαρμογής παράνομων πρακτικών αποτελεί και η επιβολή ενός συγκεκριμένου ποσού ανεξαρτήτως της διάρκειας της παράβασης, που θα κυμαίνεται από 15% έως 25% της αξίας των πωλήσεων του σχετικού κύκλου εργασιών της εμπλεκόμενης επιχείρησης[78].

4.2 ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ

37. Προκειμένου να αξιολογηθεί η σοβαρότητα μίας παράβασης, η ΕΑ λαμβάνει υπόψη της ιδίως το είδος της παράβασης, τα αντι-ανταγωνιστικά αποτελέσματα που προκλήθηκαν ή απειλήθηκε να προκληθούν στην αγορά, το ειδικό βάρος της κάθε επιχείρησης στην παράβαση, το οικονομικό όφελος που αποκόμισε ή επιδίωξε να αποκομίσει ο παραβάτης, την οικονομική δύναμη της επιχείρησης που παραβιάζει τους κανόνες ανταγωνισμού στη σχετική αγορά και την έκταση της γεωγραφικής αγοράς[79]. Εν προκειμένω διαπιστώνονται τα ακόλουθα:

38. Ως προς τη φύση των παραβάσεων, σημειώνεται εν προκειμένω ότι οι οριζόντιες συμφωνίες καθορισμού τιμών είναι από τη φύση τους μεταξύ των πλέον επιζήμιων περιορισμών του ανταγωνισμού[80]. Οι εν θέματι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις προέβησαν, σε οριζόντιες συμφωνίες με αντικείμενο τον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό τιμών, ο οποίος αποτελεί εξ αντικειμένου περιορισμό του ανταγωνισμού ιδιαίτερης σοβαρότητας.

39. Αναφορικά με το ρόλο των εν θέματι εμπλεκομένων επιχειρήσεων, με δεδομένο το μέγεθος, τη φήμη και τη μακρόχρονη δραστηριότητα και εξειδίκευσή τους στην υπό εξέταση σχετική αγορά, συνάγεται ότι διέθεταν τις γνώσεις και τα νομικο-οικονομικά μέσα που χρειάζονται, για να αξιολογήσουν τον παράνομο χαρακτήρα της συμπεριφοράς τους και των συνεπειών της υπό το πρίσμα του δικαίου του ανταγωνισμού[81]. Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο του δικτύου των καταστημάτων HONDOS CENTER, κυρίαρχο ρόλο στην υιοθέτηση και εφαρμογή της υπό εξέταση πρακτικής διαδραμάτισαν οι εν θέματι εταιρίες συμφερόντων των αδελφών Χόντου (καθώς επίσης και η ΧΟΝΤΟΣ ΠΑΛΛΑΣ).

40. Παράλληλα, ωστόσο, θα πρέπει να συνεκτιμηθεί ότι οι οχτώ (8) εμπλεκόμενες εταιρίες ελέγχονται από συγγενικά μεταξύ τους φυσικά πρόσωπα. Συγκεκριμένα, τα αδέλφια Νίκος Χόντος, Κων/νος Χόντος, Γεώργιος Χόντος, Αργύρης Χόντος, και Ιωάννης Χόντος είναι δευτέρου βαθμού συγγενείς εξ αίματος και διατηρούσαν, εξ αυτού του λόγου, στενές οικογενειακές και κοινωνικές σχέσεις. Το γεγονός αυτό διακρίνει την υπό κρίση υπό-

---

[73] Βλ. άρθρο 23 του Κανονισμού 1/2003 της 16ης Δεκεμβρίου 2002, ΕΕ L 1, σ.1.

[74] Σύμφωνα και με την προαναφερθείσα Ανακοίνωση της ΕΑ (από 12.05.2006) αναφορικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό προστίμων (βλ. ιδίως παρ. 10) προκειμένου να αξιολογηθεί η σοβαρότητα μίας παράβασης, η ΕΑ λαμβάνει, ιδίως, υπόψη της το είδος της παράβασης, τα αντιανταγωνιστικά αποτελέσματα που προκλήθηκαν ή απειλήθηκε να προκληθούν στην αγορά, το ειδικό βάρος της κάθε επιχείρησης στη σχετική αγορά, το οικονομικό όφελος που αποκόμισε ο παραβάτης, την οικονομική δύναμη της επιχείρησης που παραβιάζει τους κανόνες ανταγωνισμού στη σχετική αγορά, καθώς και την έκταση της γεωγραφικής αγοράς.

[75] Βλ. ιδίως παρ. 5-6 προαναφερόμενης Ανακοίνωσης.

[76] Βλ. ιδίως παρ. 8 προαναφερόμενης Ανακοίνωσης.

[77] Κατευθυντήριες γραμμές για τη μέθοδο υπολογισμού προστίμων, που επιβάλλονται κατ’ εφαρμογή του άρθρου 23 παράγραφος 2 σημείο α) του Κανονισμού 1/2003 [ΕΕ C210/2, της 01.09.2006]. Βλ. παρ. 4.

[78] Βλέπε σχετικά παρ. 7, 8 και 25 των ως άνω Κατευθυντήριων Γραμμών.

[79] Παρ. 10-11 της ως άνω Ανακοίνωσης της ΕΑ. Βλ. αντίστοιχες προβλέψεις στις Κατευθυντήριες Γραμμές για τη μέθοδο υπολογισμού προστίμων, που επιβάλλονται, κατ’ εφαρμογή του άρθ. 23 του Κανονισμού 1/2003 ΕΕ 2006, C 210/2.

[80] Βλ. κατευθυντήριες γραμμές ΕΕπ. για την επιβολή προστίμων ΕΕπ, ό.π., παρ. 23. Βλέπε επίσης ενδεικτικά Black, “Communication and Obligation in Arrangements and Concerted Practices” 1992 13 ECLR 200.

[81] Βλέπε και απόφαση ΕΑ 441/V/2009, παρ. VII.5.3, με παραπομπή σε σχετική νομολογία.

θεση από τη συνήθη τυπολογία των οριζόντιων συμπράξεων καρτελικής φύσης.

41. Ως προς τη γεωγραφική έκταση της παράβασης, σύμφωνα με όσα αναφέρονται ανωτέρω, οι υπό εξέταση πρακτικές αφορούν σε όλη την ελληνική επικράτεια.

42. Ως προς το οικονομικό όφελος που αποκόμισαν τα εμπλεκόμενα μέρη από την υπό εξέταση παραβατική συμπεριφορά δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθεί με ακρίβεια. Σε κάθε περίπτωση πάντως έχει ήδη επισημανθεί ότι το επιβαλλόμενο πρόστιμο πρέπει να έχει και αποτρεπτικό, πέραν του κυρωτικού, χαρακτήρα[82].

4.3 ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ

43. Για κάθε μία από τις εν θέματι οκτώ εμπλεκόμενες εταιρίες, ο συνολικός κύκλος εργασιών επί του οποίου υπολογίζεται το πρόστιμο προκύπτει από το άθροισμα των ακαθάριστων εσόδων που πέτυχαν στη σχετική αγορά κατά τη χρονική διάρκεια της παράβασης[83], η οποία, κατά τις διμερείς διασκέψεις αποσαφηνίστηκε ότι εκτείνεται από το δεύτερο εξάμηνο του 2003 έως και το πρώτο εξάμηνο του 2006, ήτοι για το χρονικό διάστημα από 01.07.2003 έως και 30.06.2006.

4.4 ΒΑΣΙΚΟ ΠΟΣΟ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ - ΕΠΙΒΑΡΥΝΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΛΑΦΡΥΝΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ

44. Η ΕΑ καθορίζει το βασικό ποσό του προστίμου για κάθε επιχείρηση σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης. Εν συνεχεία, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, προσαυξάνει ή μειώνει το βασικό ποσό, ανάλογα με το εάν συντρέχουν αντίστοιχα επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις[84]. Ως επιβαρυντική περίσταση για τον υπολογισμό του προστίμου λαμβάνεται υπόψη το εάν η επιχείρηση έχει διαπράξει στο παρελθόν διαπιστωμένη παράβαση του δικαίου του ανταγωνισμού[85]. Εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι τα εμπλεκόμενα μέρη δεν έχουν καταδικαστεί στο παρελθόν για παράβαση του δικαίου του ανταγωνισμού.

45. Σύμφωνα με την ανάλυση που έγινε στην υπ’ αριθμ. πρωτ. 3808/1.6.2016 Εισήγηση[86], σχετική αγορά αποτελεί η αγορά λιανικής πώλησης καλλυντικών υψηλής ποιότητας και τιμής στην ελληνική επικράτεια[87].

46. Σύμφωνα με τα παρατιθέμενα στο Παράρτημα 4 της υπ’ αριθμ. πρωτ. 3808/1.6.2016 Εισήγησης στοιχεία, όπως συμπληρώθηκαν/τροποποιήθηκαν από προσκομισθέντα από τα μέρη στοιχεία κατά τη Διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών[88], οι κύκλοι εργασιών των μερών στη σχετική αγορά κατά τα έτη 2003-2006 έχουν ως εξής:

[82] Βλ. απόφαση ΕΑ Tasty 520/VI/2011 παρ. 356, ΔΕφΑθ 2094/2007 παρ. 12.

[83] Βλ. Ανακοίνωση ΕΑ της 12.05.2006 αναφορικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 9 παρ. 1 περίπτωση στ΄ του ν. 703/1977.
Βλ. επίσης Ανακοίνωση ΕΑ της 17.7.2009 αναφορικά με το εύρος των ακαθάριστων εσόδων από προϊόντα ή υπηρεσίες που καθορίζουν το βασικό ποσό προστίμου σε περίπτωση παράβασης των άρθρων 1, 2 και 2α του ν. 703/1977 και 81, 82 ΣυνθΕΚ.

[84] Ανακοίνωση της ΕΑ της 12.05.2006 αναφορικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό προστίμων, παρ. 5-6.

[85] Ο.π., παρ. 14.

[86] Βλέπε παρ. 144επ.

[87] Βλ. ενδεικτικά απόφαση ΕΕπ. επί της υπόθεσης IV/M.312, Sanofi / Yves st Laurent, ΕΕ 1993, C 89, σ. 3, παρ. 8 επ., απόφαση ΕΕπ. επί της υπόθεσης COMP /M.3716, AS Watson / Marionnaud, ΕΕ 2005, C99, σ. 3, παρ. 6, απόφαση ΕΕπ. επί της υπόθεσης COMP/M.5068, L’oreal / YSL Beaute, ΕΕ 2008, C 237, σ. 2, παρ. 8 επ. T-19/92, Yves-Saint Laurent, Συλλ. 1996, σ. II-1851, σκ. 184-186. Βλ. επίσης αποφάσεις ΕΑ 543/VII/2012 (παρ. 48 επ.), 271/IV/2004 (σημ. Β΄), 117Β΄/II/2000 (σημ. IV), 80/II/1999 (σημ. IV), 114/V/1998 (σημ. 4α & 4β), 98/1997 (σημ. 4α & 4β).

[88] Κατά τη διάρκεια της έρευνας, η εταιρία HONDOS CENTER AEE, αναφορικά με τον κύκλο εργασιών στη σχετική αγορά κατά το 2003, είχε δηλώσει ότι αυτός δεν είναι διαθέσιμος [βλ. Παράρτημα 4 της υπ’ αριθμ. πρωτ. 3808/1.6.2016]. Ωστόσο, τελικά τα στοιχεία για το συγκεκριμένο κύκλο βρέθηκαν και η HONDOS CENTER AEE τα απέστειλε. Επίσης, η εταιρία ΑΦΟΙ Σ. ΧΟΝΤΟΙ απέδωσε την αναφερόμενη στην Εισήγηση αξία πωλήσεών της για το έτος 2006 (ύψους [...] ευρώ) σε δική της παραδρομή κατά την υποβολή των σχετικών στοιχείων. Η ακριβής αξία πωλήσεων για το 2006, σύμφωνα με την εταιρία, ανέρχεται σε [...] ευρώ.

ΕΤΑΙΡΙΕΣ	Κύκλος εργασιών στη σχετική αγορά (σε ευρώ)			
	2003	2004	2005	2006
HONDOS CENTER ΑΕΕ	[…]	[…]	[…]	[…]
ΧΟΝΤΟΣ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	[…]	[…]	[…]	[…]
ΑΤΗΝΗ	[…]	[…]	[…]	[…]
ΘΕΡΜΑΪΚΟΣ*	[…]	[…]	[…]	[…]
ΑΦΟΙ Σ. ΧΟΝΤΟΙ	[…]	[…]	[…]	[…]
ANSWER	[…]	[…]	[…]	[…]
STEP**	[…]	[…]	[…]	[…]
MAKALDI	[…]	[…]	[…]	[…]

* Η εταιρία ξεκίνησε εργασίες το 2004
** Δεν παρασχέθηκαν στοιχεία για τα έτη 2003-2005, ούτε κατά την έρευνα της Υπηρεσίας, ούτε κατά τη διαδικασία της διευθέτησης.

47. Για κάθε μία εταιρία, ο συνολικός κύκλος εργασιών επί του οποίου υπολογίζεται το πρόστιμο προκύπτει από το άθροισμα των ακαθάριστων εσόδων που πέτυχαν στη σχετική αγορά κατά τη χρονική διάρκεια της παράβασης[89], η οποία, όπως ήδη αναφέρθηκε, κατά τις διμερείς διασκέψεις αποσαφηνίστηκε ότι εκτείνεται από το δεύτερο εξάμηνο του 2003 έως και το πρώτο εξάμηνο του 2006. Επομένως, ως συνολικός κύκλος εργασιών, επί του οποίου υπολογίζεται το πρόστιμο, λογίζεται εν προκειμένω το άθροισμα των 6/12 του κ.ε. του 2003, του κ.ε. του 2004, του κ.ε. του 2005 και των 6/12 του κ.ε. του 2006[90], το οποίο έχει ως εξής:

ΕΤΑΙΡΙΕΣ	Συνολικός κ.ε. επί του οποίου υπολογίζεται το πρόστιμο (σε ευρώ)
HONDOS CENTER AE	[…]
ΧΟΝΤΟΣ ΠΟΛΥΚ/ΜΑ	[…]
ΑΤΗΝΗ	[…]
ΘΕΡΜΑΙΚΟΣ	[…]
ΑΦΟΙ Σ. ΧΟΝΤΟΙ	[…]
ANSWER	[…]
STEP	[…]
MAKALDI	[…]
ΑΘΡΟΙΣΜΑ	[…]

48. Κατά την κρίση των μελών της Επιτροπής, σταθμίζοντας ιδίως τους προαναφερόμενους υπό 4.2 και 4.3 παράγοντες αναφορικά με τη σοβαρότητα και τις ειδικές περιστάσεις της κρινόμενης υπόθεσης, το βασικό ποσοστό προστίμου θα πρέπει να υπολογιστεί με συντελεστή [...] επί του συνολικού κύκλου εργασιών εκάστης επιχείρησης στη σχετική αγορά για τα έτη της παράβασης που προαναφέρθηκαν.

49. Περαιτέρω, συντρέχει στην προκειμένη περίπτωση επιβαρυντική περίσταση για την εταιρία HONDOS CENTER AE, «ενόψει και της κεντρικής αναμίξεως της εταιρίας στο πλαίσιο της… παράβασης»[91], η οποία και προσαυξάνει το βασικό ποσό προστίμου για τη συγκεκριμένη εταιρία κατά 20%.

50. Το ως άνω σκεπτικό απηχεί τις Προτάσεις και τις Δηλώσεις Διευθέτησης που υπέβαλαν οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, σε συνέχεια και των διμερών συσκέψεων.

51. Επομένως, με βάση τις προαναφερόμενες σκέψεις, το βασικό ποσό του προστίμου για κάθε μία εταιρία προσδιορίζεται ως εξής:

[89] Βλ. Ανακοίνωση ΕΑ της 12.05.2006 αναφορικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 9 παρ. 1 περίπτωση στ΄ του ν. 703/1977.
Βλ. επίσης Ανακοίνωση ΕΑ της 17.7.2009 αναφορικά με το εύρος των ακαθάριστων εσόδων από προϊόντα ή υπηρεσίες που καθορίζουν το βασικό ποσό προστίμου σε περίπτωση παράβασης των άρθρων 1, 2 και 2α του ν. 703/1977 και 81, 82 ΣυνθΕΚ.

[90] Ειδικά για την εταιρία STEP, ως κύκλος εργασιών για κάθε ένα έτος λαμβάνεται ο επιτευχθείς το 2006 (ύψους [...] ευρώ), δεδομένου ότι σύμφωνα με την από 12.05.2006 Ανακοίνωση ΕΑ για τον υπολογισμό των προστίμων, για τα έτη της παράβασης για τα οποία δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία, λαμβάνεται ο υψηλότερος εκ των διαθέσιμων κύκλος εργασιών.

[91] Βλ. υπ’ αριθμ. πρωτ. (Γραμ. ΕΑ) 658/1.12.2016 Πρόταση Διευθέτησης Διαφοράς της εταιρίας.

ΕΤΑΙΡΙΕΣ	Συνολικός κ.ε. (σε ευρώ)	Πρόστιμο […] επί του συνολικού κ.ε. (σε ευρώ)	Προσαύξηση 20% για επιβαρυντική περίσταση (σε ευρώ)
HONDOS CENTER AE	[…]	[…]	[…]
ΧΟΝΤΟΣ ΠΟΛΥΚ/ΜΑ	[…]	[…]	
ΑΘΗΝΗ	[…]	[…]	
ΘΕΡΜΑΙΚΟΣ	[…]	[…]	
ΑΦΟΙ Σ. ΧΟΝΤΟΙ	[…]	[…]	
ANSWER	[…]	[…]	
STEP	[…]	[…]	
MAKALDI	[…]	[…]	

4.5 ΚΑΤ’ ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ

Σύμφωνα με τα μέρη, στην επιβολή των προστίμων εν προκειμένω πρέπει να ληφθεί υπόψη «η σκληρή οικονομική πραγματικότητα... τόσο σε επίπεδο γενικότερης κατάστασης κρίσης... όσο και σε επίπεδο δυνατότητας πληρωμής της εταιρίας μας ενός επαχθούς προστίμου της Επιτροπής Ανταγωνισμού»[92]. Πράγματι, συντρέχουν εν προκειμένω - κατά την ομόφωνη κρίση της Επιτροπής - ιδιαίτερες περιστάσεις που θα δικαιολογούσαν, κατ’ εξαίρεση, την αναπροσαρμογή του επιβαλλόμενου προστίμου επί το ηπιότερον[93], με παράλληλη ωστόσο διασφάλιση του αναγκαίου αποτρεπτικού χαρακτήρα του. Ειδικότερα, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, λαμβάνοντας υπόψη, κατ’ εξαίρεση, την παρατεταμένη οικονομική κρίση που έπληξε, μεταξύ άλλων, και τον σχετικό οικονομικό κλάδο, τη σχετική (έστω και προσωρινή) επιδείνωση των χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων του εν λόγω κλάδου και την απορρέουσα από την οικονομική κρίση δυσκολία χρηματοδότησης των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων από τον τραπεζικό τομέα τα τελευταία χρόνια, καθώς και τη σημασία των επιχειρήσεων αυτών για την απασχόληση στις αγορές στις οποίες δραστηριοποιούνται, κρίνει ότι μπορεί να χορηγηθεί μείωση του τελικώς επιμετρηθέντος ποσού του προστίμου κατά [...]% για κάθε υπαγόμενη στη διευθέτηση επιχείρηση. Αντίστοιχη πρακτική αναφορικά με την κατ’ εξαίρεση αναπροσαρμογή του προστίμου επί το ηπιότερον υιοθέτησε η Επιτροπή και με την υπ’ αριθμ. 563/VII/2013 απόφασή της στο κλάδο της πτηνοτροφίας[94]. Ειδικά δε ως προς την απασχόληση, επισημαίνεται ότι οι εν θέματι επιχειρήσεις απασχολούν άμεσα συνολικώς περίπου 3.000 εργαζομένους, δηλαδή συγκριτικά μεγάλο αριθμό για τα δεδομένα του κλάδου.

52. Συνεπώς, μετά την κατ’ εξαίρεση αναπροσαρμογή του προστίμου επί το ηπιότερον κατά τα ανωτέρω, το τελικό ύψος του προστίμου, πριν την υπαγωγή στη διαδικασία διευθέτησης, διαμορφώνεται για κάθε επιχείρηση ως εξής:

(σε ευρώ)

ΕΤΑΙΡΙΕΣ	Βασικό πρόστιμο ([…] επί του συνολικού κ.ε.)	Τελικό πρόστιμο (βασικό πρόστιμο μείον […])
HONDOS CENTER AE	([…] + 20%) […]	[…]
ΧΟΝΤΟΣ ΠΟΛΥΚ/ΜΑ	[…]	[…]
ΑΘΗΝΗ	[…]	[…]
ΘΕΡΜΑΙΚΟΣ	[…]	[…]
ΑΦΟΙ Σ. ΧΟΝΤΟΙ	[…]	[…]
ANSWER	[…]	[…]
STEP	[…]	[…]
MAKALDI	[…]	[…]
ΑΘΡΟΙΣΜΑ	[…]	[…]

53. Η κατ’ απόκλιση από τα τεθέντα κριτήρια αναπροσαρμογή αυτή του επιβαλλόμενου προστίμου επί το ηπιότερον είναι μεν ουσιαστική, χωρίς, ωστόσο, να θίγεται ο αναγκαίος αποτρεπτικός χαρακτήρας του επιβαλλόμενου προστί-

[92] Η συγκεκριμένη φράση περιέχεται σε όλες τις Προτάσεις Διευθέτησης Διαφοράς.

[93] Όπως προαναφέρθηκε, προκειμένου περί επιβολής προστίμων, είναι επιτρεπτή η επιμέτρηση αυτών κατ’ απόκλιση από τα σχετικώς τεθέντα από την Επιτροπή Ανταγωνισμού κατ’ αυτοδέσμευσή της κριτήρια, επί το αυστηρότερον ή το ηπιότερον, όταν, εν όψει των συντρεχουσών περιστάσεων, υπάρχουν προς τούτο ειδικοί λόγοι, εκτιθέμενοι και αξιολογούμενοι με την παράθεση ειδικής αιτιολογίας, που δικαιολογούν αυτή την απόκλιση. Και τούτο, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται επαρκώς το αποτρεπτικό αποτέλεσμα των επιβαλλόμενων προστίμων στην εκάστοτε κρινόμενη υπόθεση.

[94] Σύμφωνα με το σκεπτικό της υπ’ αριθμ. 563/VII/2013 απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, «στην υπό κρίση υπόθεση, η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνεκτίμησε, κατ’ εξαίρεση, τόσο την παρατεταμένη οικονομική κρίση που έπληξε, μεταξύ άλλων, και τον κλάδο της πτηνοτροφίας, όσο και τη σχετική (έστω και προσωρινή) επιδείνωση των χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων του εν λόγω κλάδου και την απορρέουσα δυσκολία χρηματοδότησης των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων από τον τραπεζικό τομέα».

μου[95], το τελικό ύψος του οποίου διαμορφώνεται - παρά την εν λόγω μείωση εξαιρετικού χαρακτήρα - σε επίπεδα που, με βάση και την αρχή της αναλογικότητας, συνάδουν τόσο με τη σοβαρότητα όσο και με τη διάρκεια της διαπιστωθείσας παράβασης, λαμβανομένης υπόψη της κείμενης πρακτικής και νομολογίας σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο.

4.6 ΜΕΙΩΣΗ ΛΟΓΩ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗΣ

54. Τέλος, δεδομένης της υπαγωγής της υπόθεσης στη Διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών, το πρόστιμο για κάθε μία εταιρία μειώνεται κατά 15%[96], ανερχόμενο τελικά στα εξής επίπεδα:

(σε ευρώ)

ΕΤΑΙΡΙΕΣ	Τελικό πρόστιμο	Τελικό πρόστιμο - 15%
HONDOS CENTER AE	[…]	103.588,09
ΧΟΝΤΟΣ ΠΟΛΥΚ/ΜΑ	[…]	80.726,02
ΑΤΗΝΗ	[…]	185.232,42
ΘΕΡΜΑΙΚΟΣ	[…]	25.866,54
ΑΦΟΙ Σ. ΧΟΝΤΟΙ	[…]	146.582,27
ANSWER	[…]	175.677,33
STEP	[…]	171.311,58
MAKALDI	[…]	164.611,02
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΑΘΡΟΙΣΜΑ	[…]	1.053.595,27

Για τους λόγους αυτούς:

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Ολομέλεια αποφάσισε ομοφώνως και σε φανερή ψηφοφορία τα ακόλουθα:

1. Διαπιστώνει ότι οι εν θέματι εμπλεκόμενες εταιρίες, ήτοι α) «HONDOS CENTER Α.Ε.Ε. ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ», β) «ΑΘΗΝΗ ΧΟΝΤΟΣ Α.Ε.Ε.-ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ», γ) «ΧΟΝΤΟΣ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ Α.Ε.&Β.Ε.», δ) «ΘΕΡΜΑΪΚΟΣ ΕΙΔΗ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ Α.Ε.&Β.Ε.», ε) «ANSWER Α.Ε.Ε. ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΥ», στ) «STEP Α.Ε.Ε. ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ», ζ) «MAKALDI Α.Ε.Ε. ΕΙΔΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ», η) «ΑΦΟΙ Σ. ΧΟΝΤΟΥ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ Α.Β.Ε.Ε.» παραβίασαν, όπως παραδέχθηκαν, σύμφωνα με τα εκτεθέντα στο ως άνω σκεπτικό, το άρθρο 1 του ν. 703/1977, όπως ίσχυε, καθώς και το άρθρο 81 ΣυνθΕΚ (ήδη 101 ΣΛΕΕ) για το χρονικό διάστημα από 01.07.2003 έως και 30.06.2006, λόγω της συμμετοχής τους σε απαγορευμένη οριζόντια σύμπραξη (καθορισμός τιμών), δυνάμει των πρακτικών που, συνοπτικώς στο πλαίσιο της Διαδικασίας Διευθέτησης, περιγράφηκαν ανωτέρω.

2. Υποχρεώνει τις προαναφερόμενες επιχειρήσεις να παραλείπουν στο μέλλον τη διαπιστωθείσα στο ως άνω σκεπτικό παράβαση του άρθρου 1 του ν. 703/1977, όπως ίσχυε, καθώς και του άρθρου 81 ΣυνθΕΚ (ήδη 101 ΣΛΕΕ) (απαγορευμένη σύμπραξη).

3. Επιβάλει πρόστιμο για την τέλεση της διαπιστωθείσας, βάσει του ως άνω σκεπτικού, παράβασης του άρθρου 1 του ν. 703/1977, όπως ίσχυε, καθώς και του άρθρου 81 ΣυνθΕΚ (ήδη 101 ΣΛΕΕ):

α) στην εταιρία «HONDOS CENTER Α.Ε.Ε. ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ» ύψους (103.588,09 €) εκατόν τριών χιλιάδων πεντακοσίων ογδόντα οκτώ ευρώ και 9 λεπτών.

β) στην εταιρία «ΧΟΝΤΟΣ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ Α.Ε.&Β.Ε.» ύψους (80.726,02 €) ογδόντα χιλιάδων επτακοσίων είκοσι έξι ευρώ και 2 λεπτών.

γ) στην εταιρία «ΑΤΗΝΗ ΧΟΝΤΟΣ Α.Ε.Ε.-ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ» ύψους (185.232,42 €) εκατόν ογδόντα πέντε χιλιάδων διακοσίων τριάντα δύο ευρώ και 42 λεπτών.

δ) στην εταιρία «ΘΕΡΜΑΙΚΟΣ ΕΙΔΗ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ Α.Ε.&Β.Ε.» (25.866,54 €) ύψους εικοσιπέντε χιλιάδων οκτακοσίων εξήντα έξι ευρώ και 54 λεπτών.

ε) στην εταιρία «ΑΦΟΙ Σ. ΧΟΝΤΟΥ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ Α.Β.Ε.Ε.» (146.582,27 €) ύψους εκατόν σαράντα έξι χιλιάδων πεντακοσίων ογδόντα δύο ευρώ και 27 λεπτών.

στ) στην εταιρία «ANSWER Α.Ε.Ε. ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΥ» (175.677,33 €) ύψους εκατόν εβδομήντα πέντε χιλιάδων εξακοσίων εβδομήντα επτά ευρώ και 33 λεπτών.

ζ) στην εταιρία «STEP Α.Ε.Ε. ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ» (171.311,58 €) ύψους εκατόν εβδομήντα μία χιλιάδες τριακόσια έντεκα ευρώ και 58 λεπτών.

η) στην εταιρία «MAKALDI Α.Ε.Ε. ΕΙΔΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ» (164.611,02 €) ύψους εκατόν εξήντα τεσσάρων χιλιάδων εξακοσίων έντεκα ευρώ και 2 λεπτών.

Η απόφαση εκδόθηκε την 10η Ιανουαρίου 2017.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27 του ν.3959/2011 |(Α΄93).

Ο Πρόεδρος

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΤΣΑΚΗΣ

[95] Βλ. ΣτΕ 3160/2014.

[96] Βλ. παρ. 43 της υπ’ αριθμ. 628/2016 απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού.



ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Την ευθύνη για την εκτύπωση, διαχείριση και κυκλοφορία των φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, (ΦΕΚ) στην έντυπη και ηλεκτρονική έκδοση, **έχει το Εθνικό Τυπογραφείο** το οποίο αποτελεί δημόσια υπηρεσία η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Το Εθνικό Τυπογραφείο έχει επίσης την ευθύνη για την κάλυψη των εκτυπωτικών αναγκών του Δημοσίου. (ν. 3469/2006, Α΄ 131).

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

Η ηλεκτρονική μορφή των ΦΕΚ διατίθεται δωρεάν από την ιστοσελίδα www.et.gr. Για τα ΦΕΚ που δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωρισθεί στην πιο πάνω ιστοσελίδα δίνεται η δυνατότητα δωρεάν αποστολής με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, μετά από αίτηση που υποβάλλεται ηλεκτρονικά με τη συμπλήρωση ειδικής φόρμας.

Η έντυπη μορφή των ΦΕΚ διατίθεται για μεμονωμένα φύλλα με το ανάλογο κόστος από το τμήμα Πωλήσεων απευθείας ή με ταχυδρομική αποστολή μέσω αίτησης παραγγελίας στα ΚΕΠ, ενώ για ετήσια συνδρομή από το τμήμα Συνδρομητών. Το κόστος για ασπρόμαυρο ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1€, προσαυξανόμενο κατά 0,20€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού. Το κόστος για έγχρωμο ΦΕΚ είναι 1,50€ από 1 έως 16 σελίδες, προσαυξανόμενο κατά 0,30€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.

Τρόπος αποστολής κειμένων προς δημοσίευση

- Τα κείμενα για δημοσίευση στο ΦΕΚ, από όλες τις δημόσιες υπηρεσίες και τους φορείς του δημόσιου τομέα, **αποστέλλονται στην διεύθυνση** **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Οι περιλήψεις Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων, αποστέλλονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση dds@et.gr με τη χρήση **απλού** ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- Κατ’ εξαίρεση, πολίτες οι οποίοι δεν έχουν αποκτήσει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, μπορούν να αποστέλλουν ταχυδρομικά ή να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση αποτυπωμένα σε χαρτί, στο Τμήμα Παραλαβής Δημοσιευτέας Ύλης.

Πληροφορίες σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την πώληση των τευχών και τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες θα βρείτε στην ιστοσελίδα μας και στη διαδρομή Εξυπηρέτηση κοινού - τμήμα πωλήσεων ή συνδρομητών. Επίσης στην ιστοσελίδα μπορείτε να αναζητήσετε πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, εφόσον γνωρίζετε τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Τον ΚΑΔ εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΚΑΛΥΨΗ ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ του Δημοσίου και των φορέων του

Το Εθνικό Τυπογραφείο μετά από αίτημα φορέα του Δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει κάρτες, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους, φακέλους αλληλογραφίας, κ.ά. Επίσης σχεδιάζει και κατασκευάζει σφραγίδες.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεων: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)
Συνδρομητών: (Ημιόροφος, τηλ. 210 5279136)
Πληροφοριών: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)
Παραλαβής Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστοσελίδα: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία της ιστοσελίδας: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

